

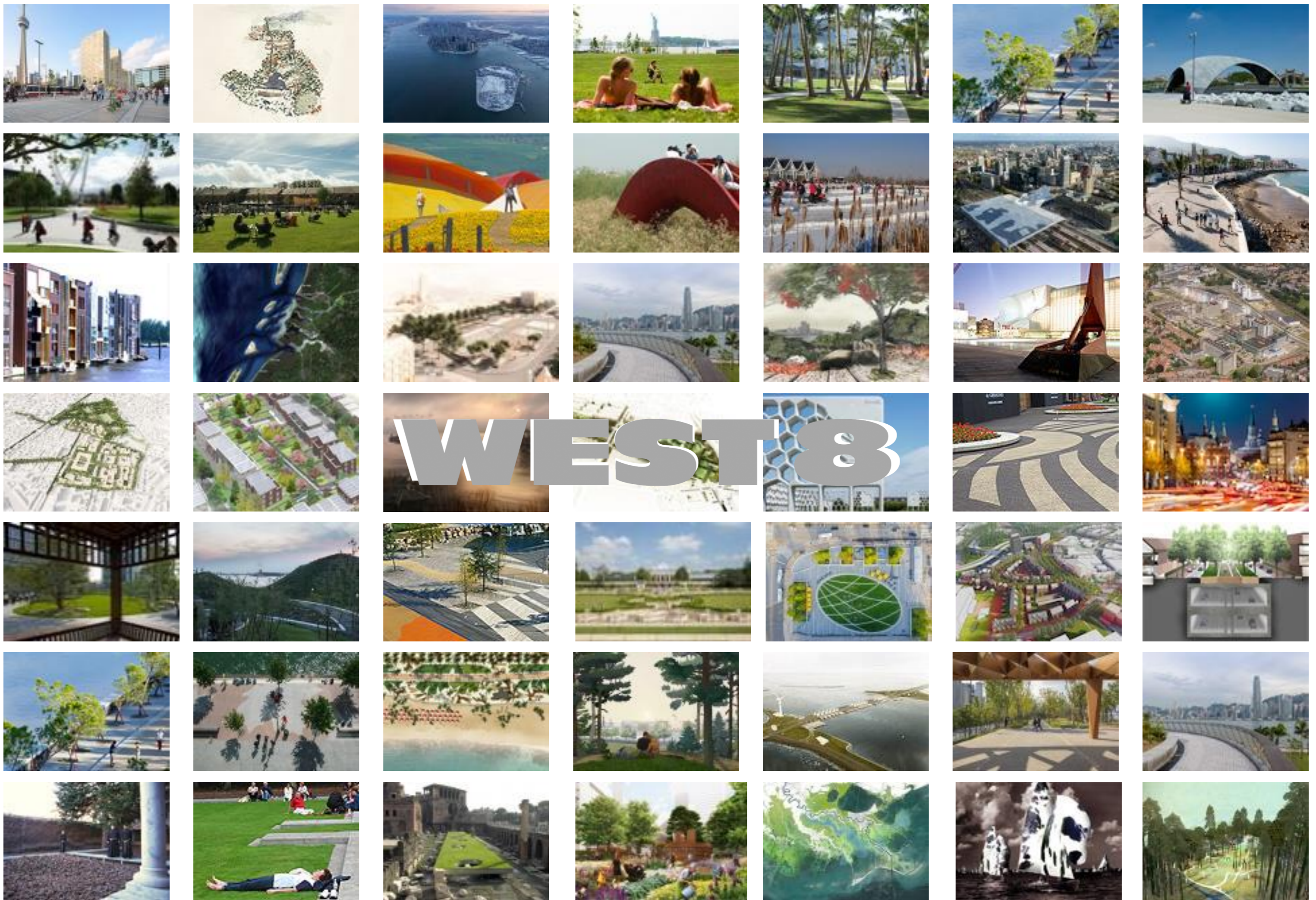
DOORONTWIKKELING PAPENDORP

Algemene Ledenvergadering Papendorp

21 Oktober 2021

Adriaan Geuze
Ludo Dings
Zeger Dalenberg

WEST8

World Class Business Parks

Chiswick Business Park, London

Hoogwaardige Campus Landschappen

Mountain View, San Jose

Seizoensgebonden Tuinen

Novartis Campus, Shanghai

Ecologische Samenhangende Landschappen

Schiphol Airport, Haarlemmermeer

An aerial photograph of the Papendorp Business Park in Rotterdam, Netherlands. The park is a large, green, landscaped area with several modern office buildings and a central courtyard. It is situated along the Schiedamschen dijk, a major road that runs parallel to the Rotterdam-Schiedamschekanaal river. A prominent cable-stayed bridge is visible in the background, crossing the river. The surrounding area includes residential neighborhoods and industrial zones.

**Papendorp Business Park
Rietveldprijs 2009**

Opgave

1. Diagnose stellen huidig functioneren Papendorp
2. Quickscan mogelijke impact toekomstplannen omgeving
3. Verkennen van potentieel d.m.v. scenario's

Opgave

Door de ogen van de gebruikers

Diverse gesprekken met gebruikers en eigenaren van het gebied

Door de ogen van de beheerders

Diverse gesprekken met Vereniging Parkmanagement Papendorp en Sweco

Door de ogen van de specialist

Gesprek met de supervisor van het gebied (Wissing)

Analyse huidige situatie door landschapsarchitecten/stedenbouwkundigen West 8

Analyse huidige planvorming in context door West 8

Toekomstperspectief testen door middel van drie scenario's

1. ANALYSE & DIAGNOSE

HUIDIG FUNCTIONEREN VAN PAPENDORP

**Papendorp, zoals beoogd:
groene oase met bomen**

4 Speerpunten voor Papendorp

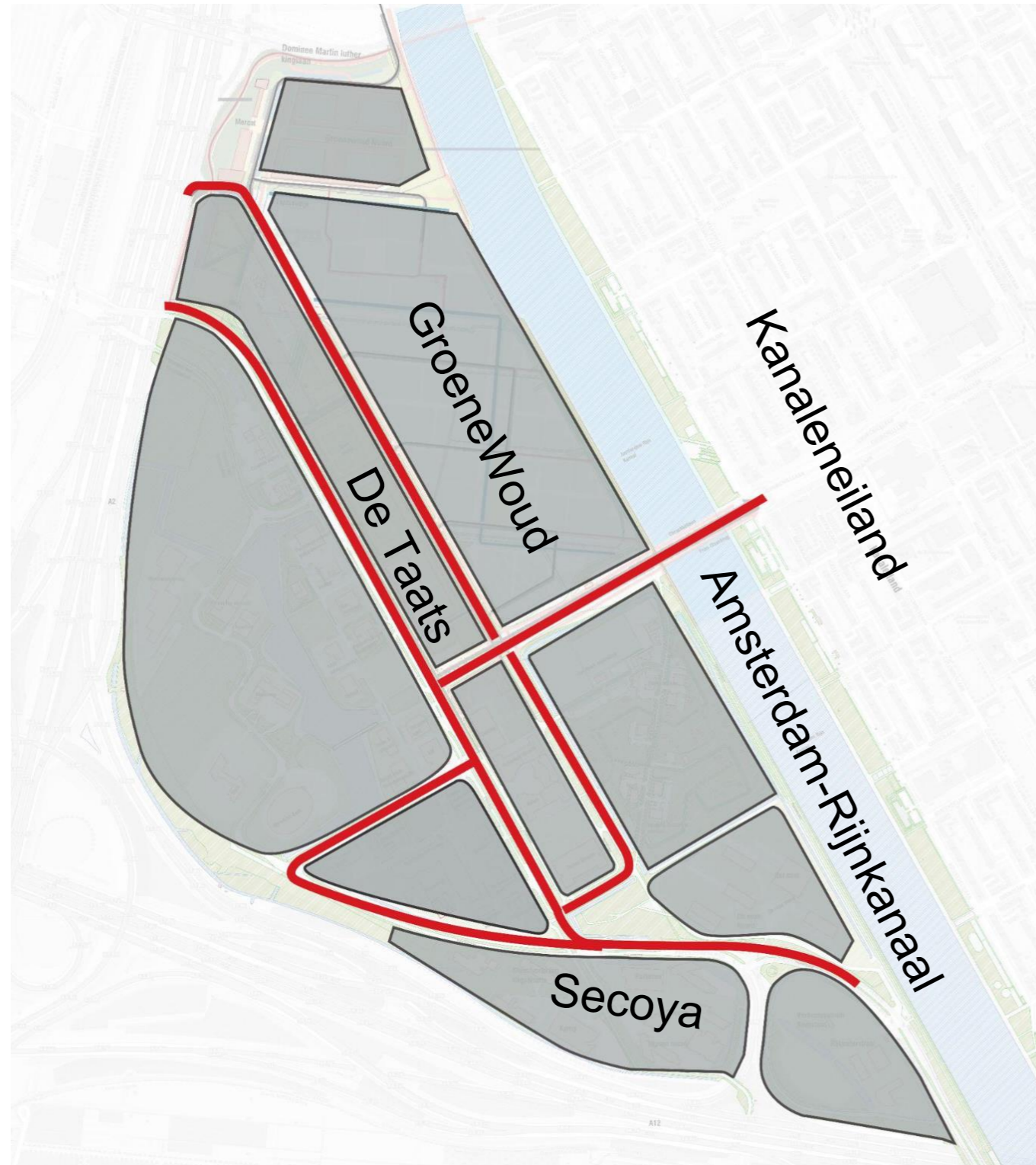
Gebruikers zijn over het algemeen tevreden

Maar het kan altijd beter!

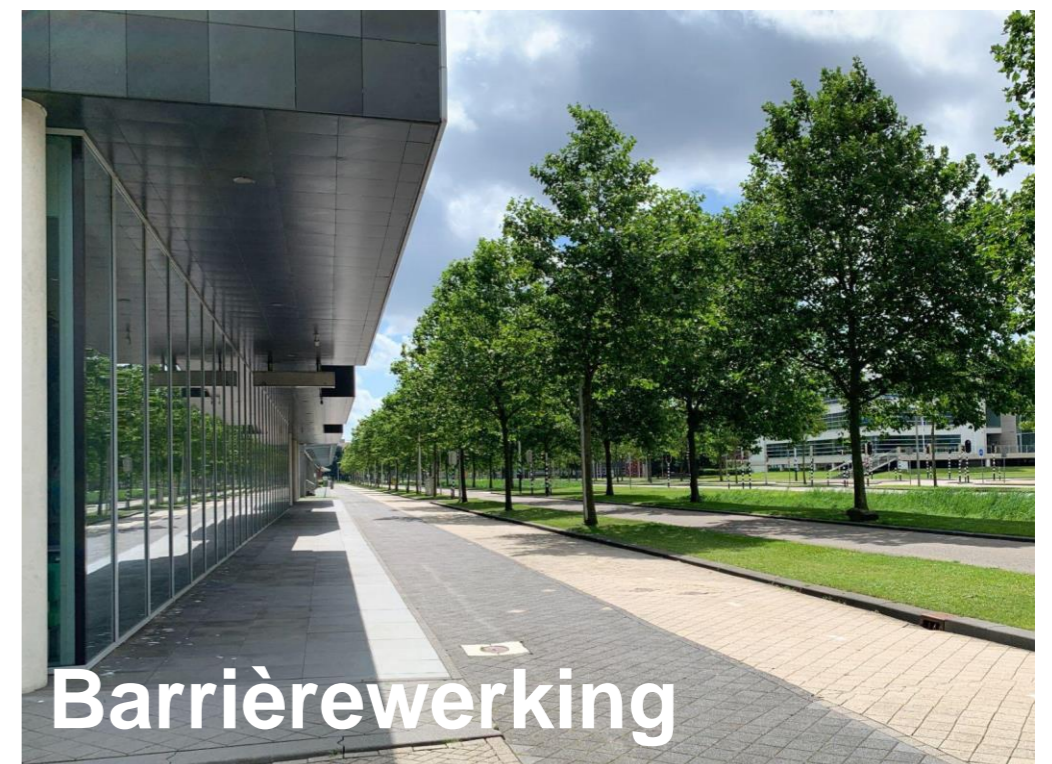

Papendorp bestaat uit eilanden

“Iedereen blijft op het eigen eiland” - “Er is momenteel geen reden om verder weg te gaan”

Barrièrewerking

Barrièrewerking

Er wordt matig gebruik gemaakt van de buitenruimte

“Het is leeg en verlaten”

Er wordt matig gebruik gemaakt van de buitenruimte

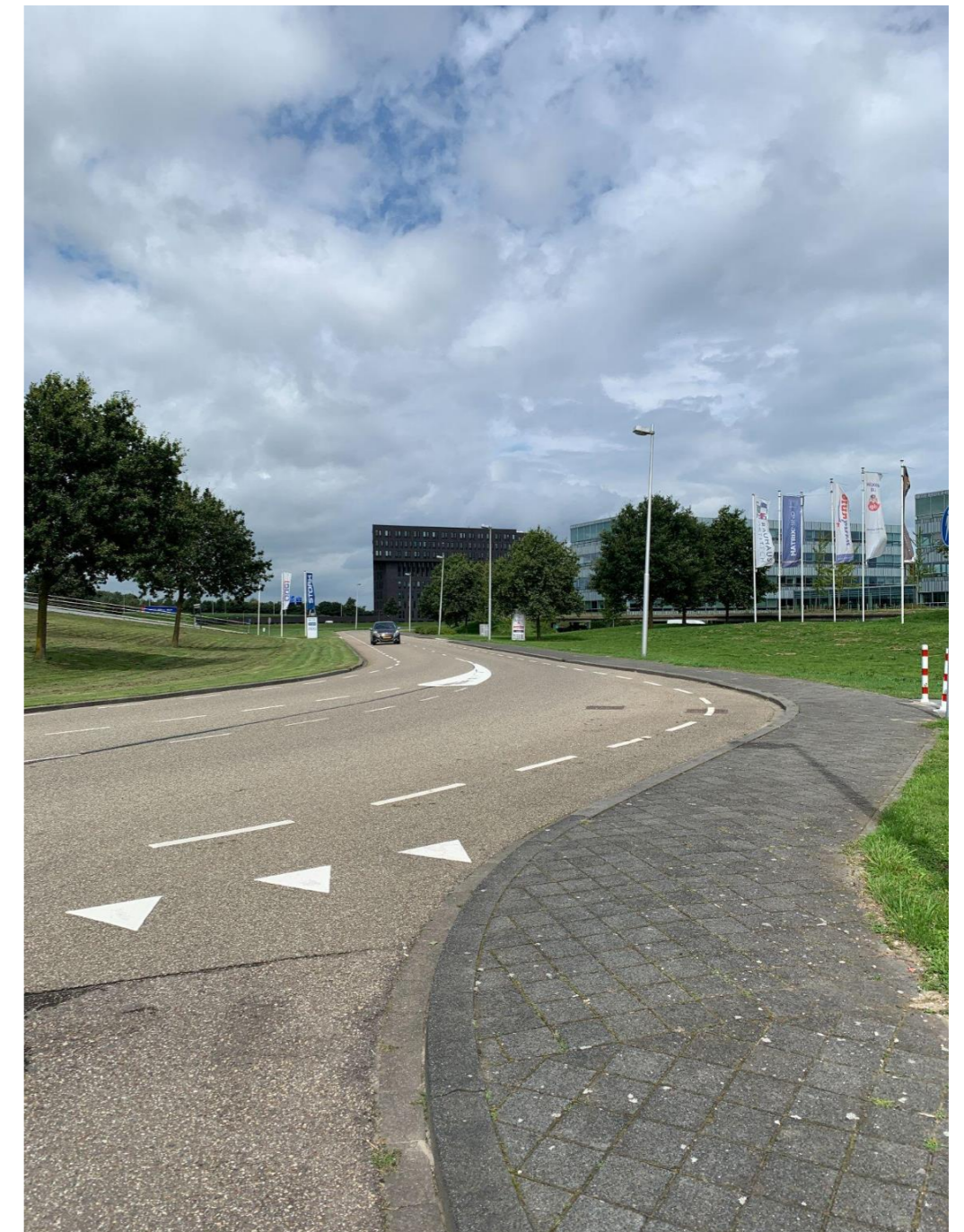
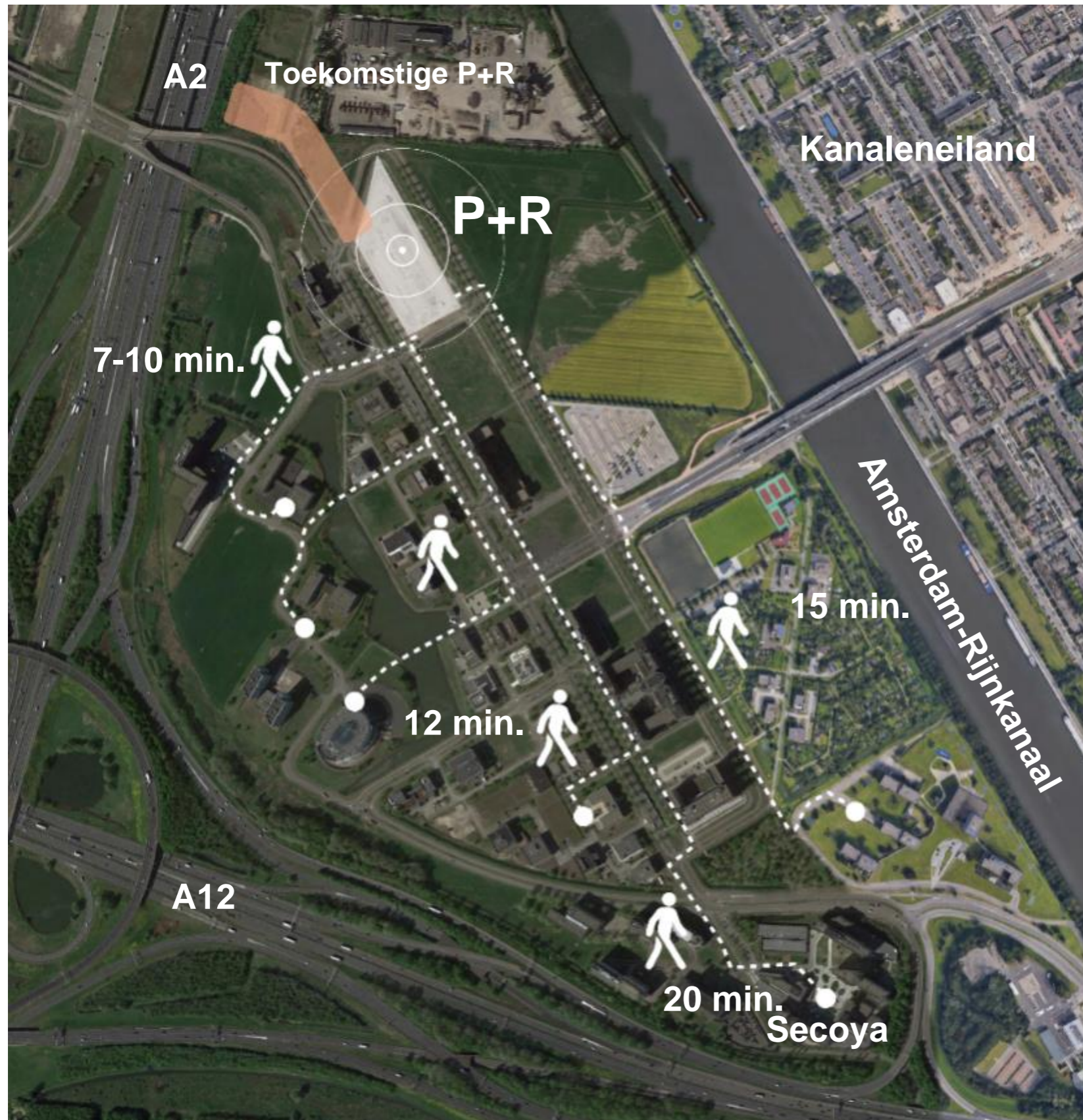
“Het nodigt niet uit om naar buiten te gaan”

Parkeren is vaak een probleem *(alleen nu tijdens corona even niet)*

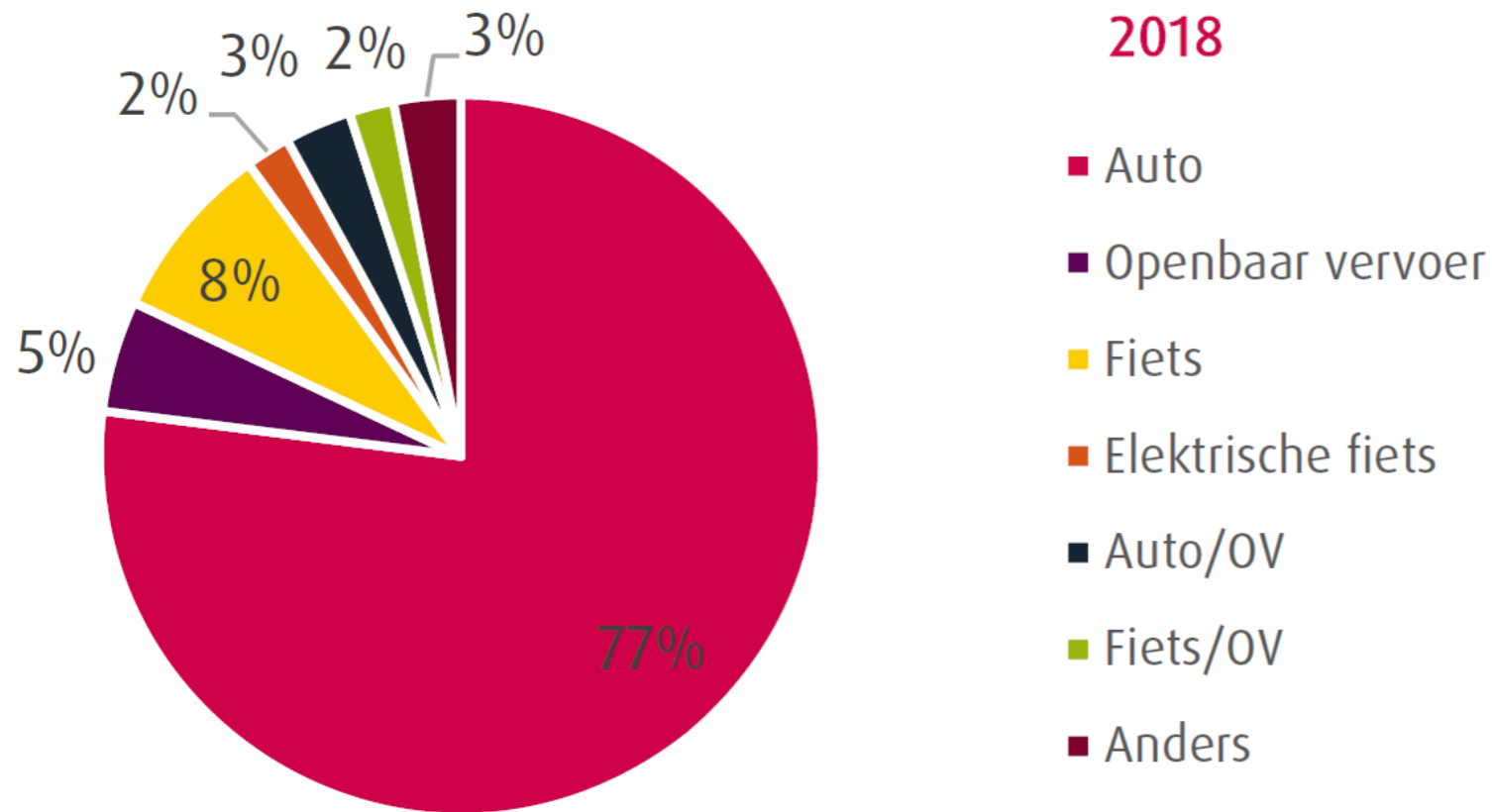
“P+R is te ver weg” - “Toename huurders en gebruikers”

Focus op auto gerelateerde infrastructuur
Nauwelijks OV of fiets

Auto dominant, maar niet noodzakelijk

“69% van de huidige automobilisten heeft een alternatief”

Op basis van de postcodes van de woonlocaties van deelnemers aan het onderzoek heeft de Mobiliteitsmanagementscan aangetoond dat 69% van de huidige automobilisten een alternatief heeft. Een groot deel hiervan geeft aan afhankelijk te zijn van de auto en/of de auto nodig te hebben tijdens werk. 20% geeft echter aan niet of nauwelijks afhankelijk te zijn van de auto. Deze groep zou in het vervolg gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer of de (e-)fiets.

Het gebruik van openbaar vervoer is niet aantrekkelijk

“Het is té ver lopen, door weer en wind”

De auto verslaat openbaar vervoer in reistijd

“Matige verbindingen met het station en de stad”

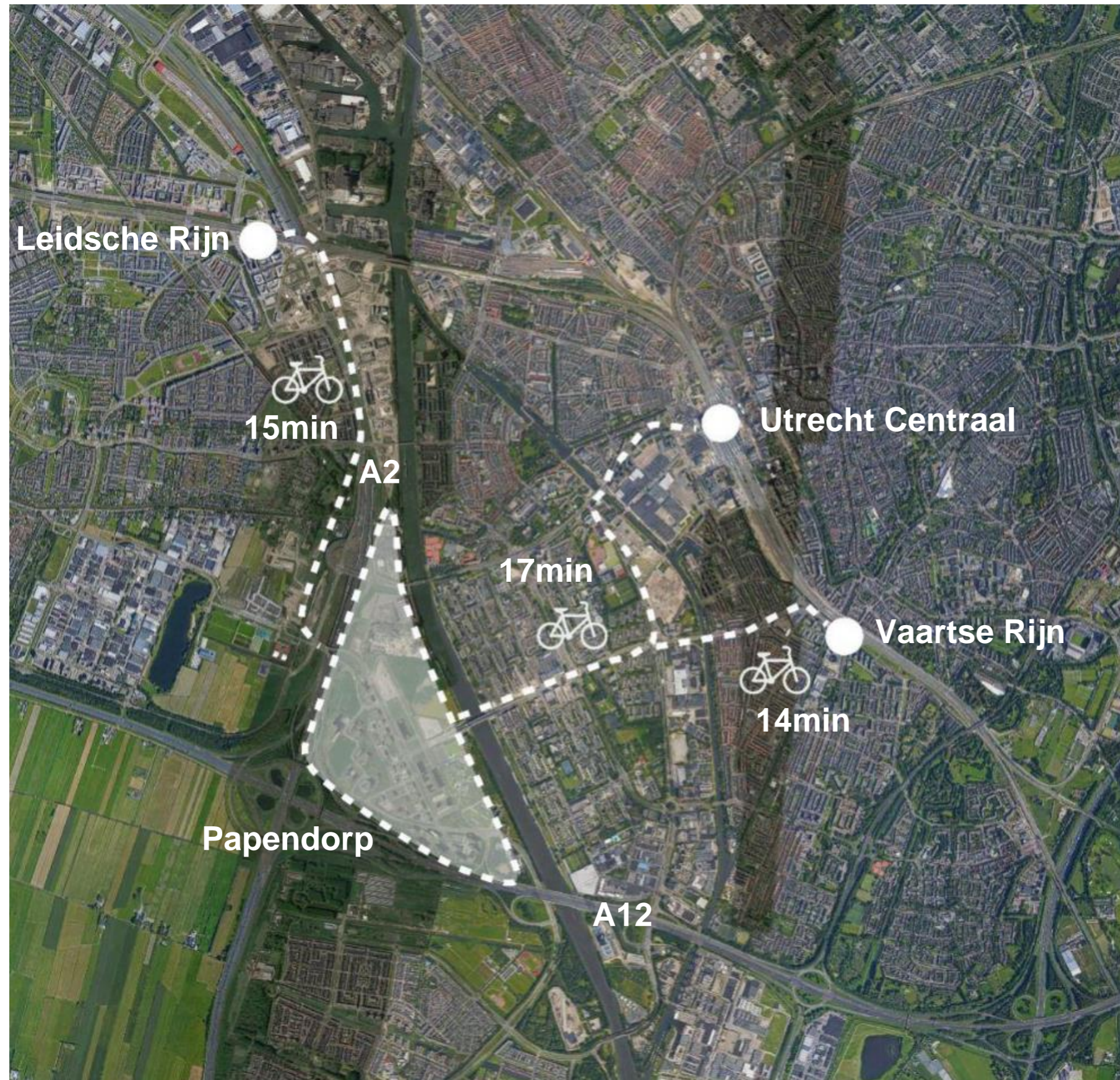
**Reistijd OV vanaf Utrecht Centraal =
20/25 min. bovenop overige reistijd
+ discomfort door overstappen en lopen**

	Amsterdam	Rotterdam	Arnhem	Den Bosch
	33 min.	44 min.	46 min.	35 min.
	50 min. + 51%	68 min. + 54%	88 min. + 91%	57 min. + 63%

Tijden zijn indicatief. Wachtijd, looptijd naar station, filevorming, vertrek vanaf locatie met klein of geen station, etc. zijn niet meegenomen.

Matige bereikbaarheid en toegankelijkheid met fiets

“Iedereen komt met de auto, fiets en ov zijn geen goede alternatieven” - “slechte fiets toegankelijkheid”

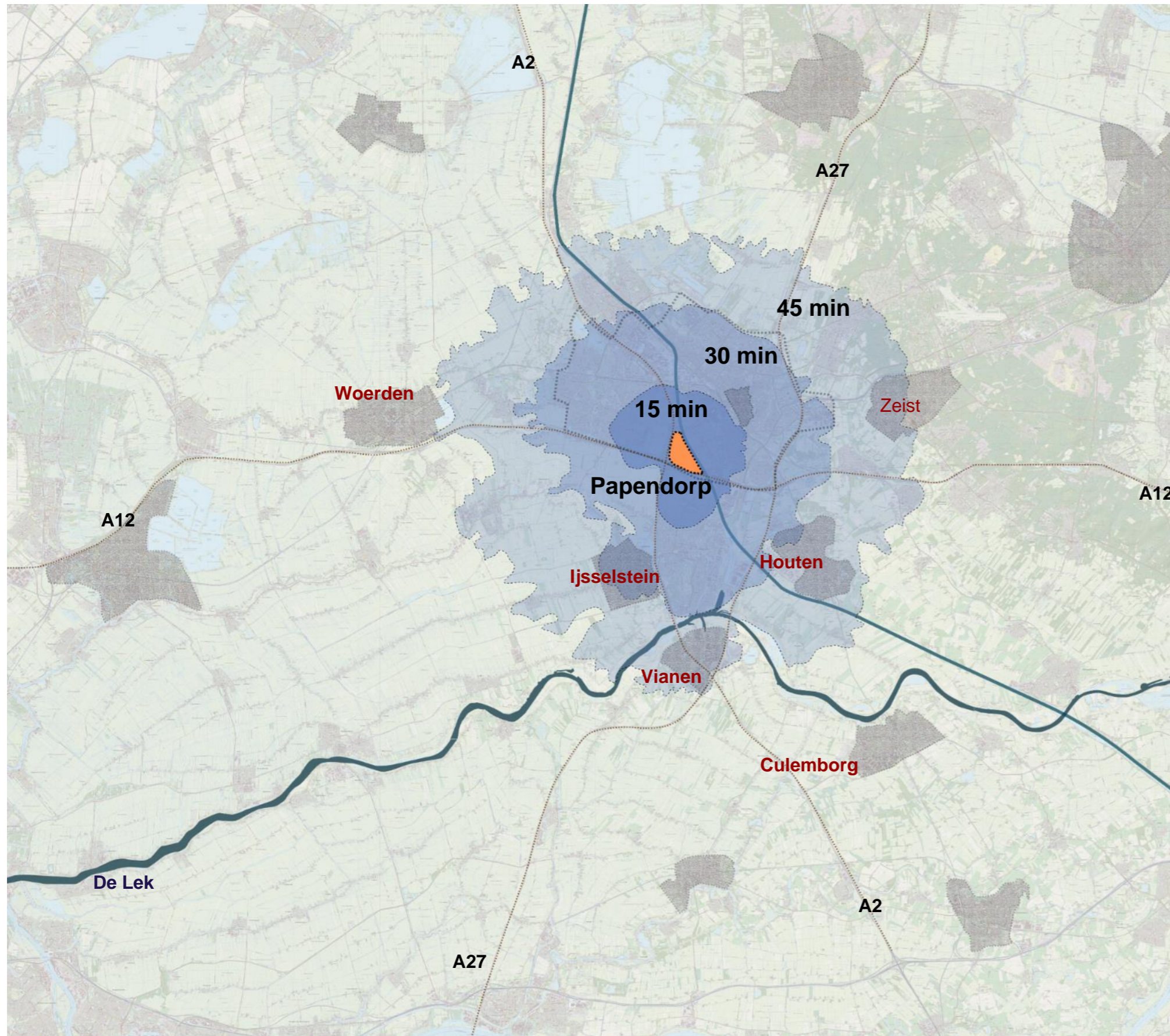
Slechte bereikbaarheid en matige toegankelijkheid met fiets

“Iedereen komt met de auto, fiets en ov zijn geen goede alternatieven” - “slechte fiets toegankelijkheid”

Afstand fietsbereikbaarheid Papendorp

Met de normale fiets

Gemiddeld fietssnelheid - 15km/hr

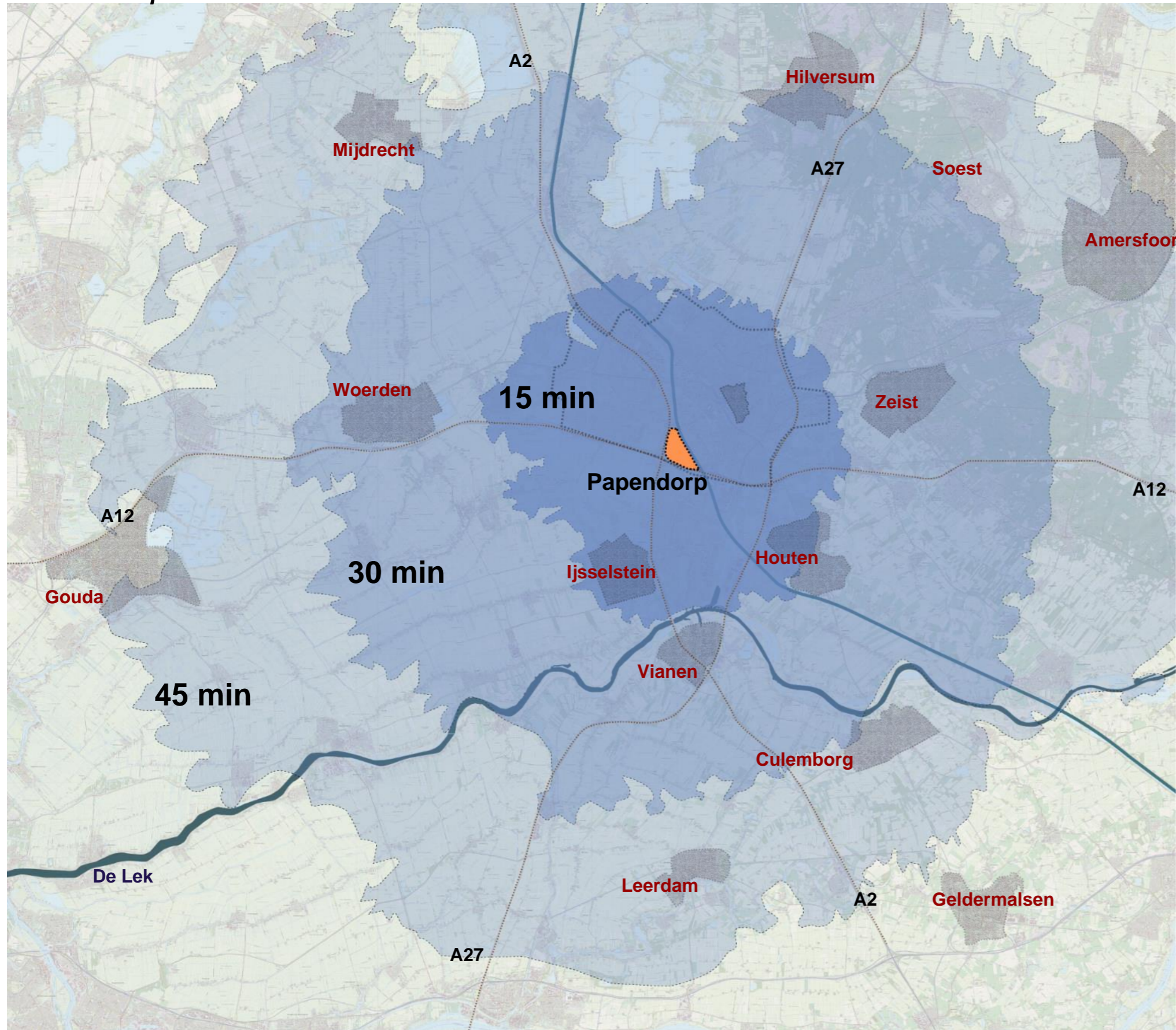
15min - 3.75km

30min - 7.5 km

45min - 11.25 km

Afstand fietsbereikbaarheid Papendorp

Met de Speed Pedelec

Gemiddeld fietssnelheid - 35km/hr

15min - 8.75 km

30min - 17.5 km

45min - 26.25 km

De buitenruimte kan veel groener en diverser

“Hoofdroutes zijn vrij stenig” - “Behoeftte om biodiversiteit te versterken”

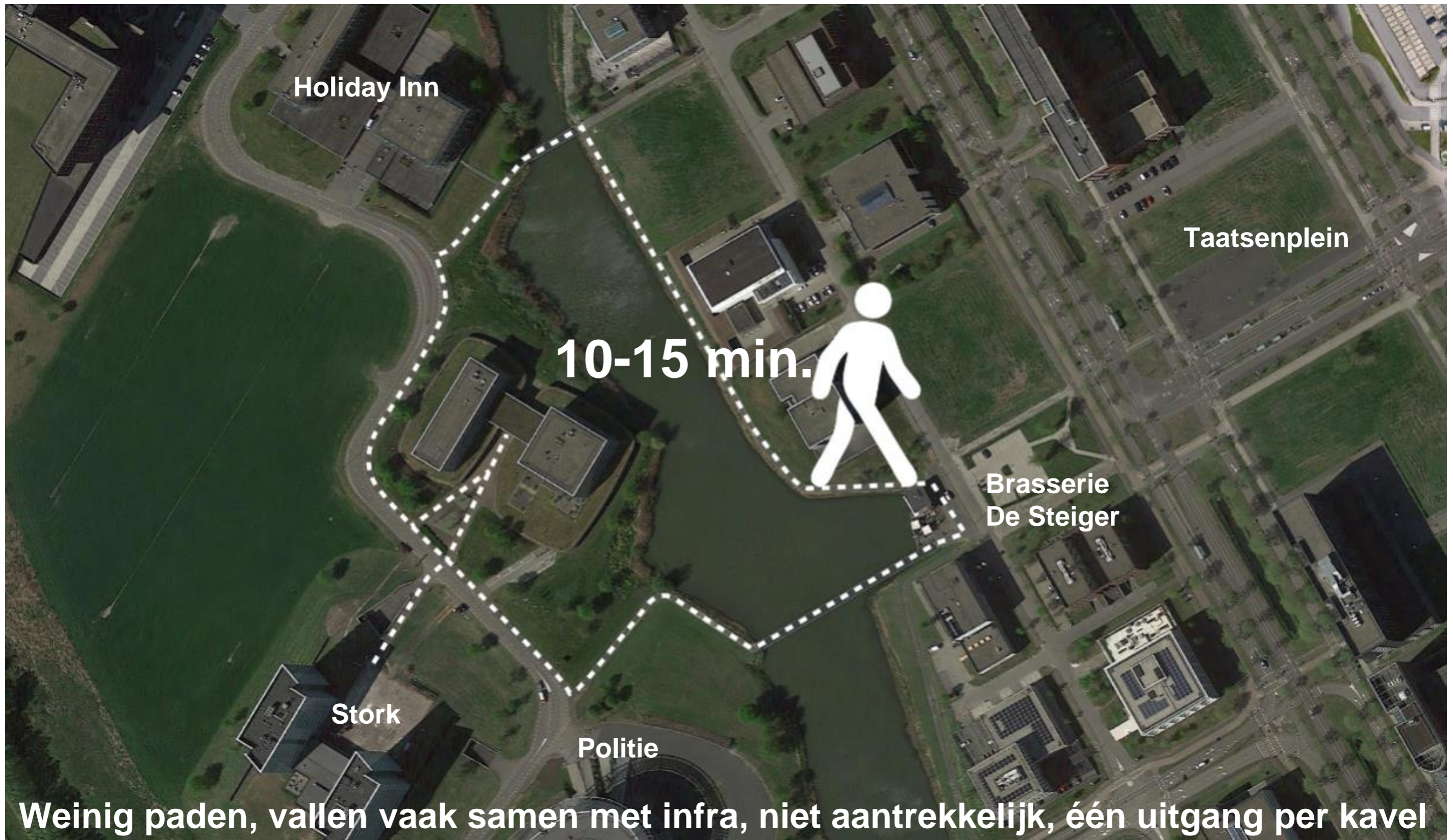
Monotoon

Focus op infrastructuur, voetpaden liggen meestal naast de rijbaan

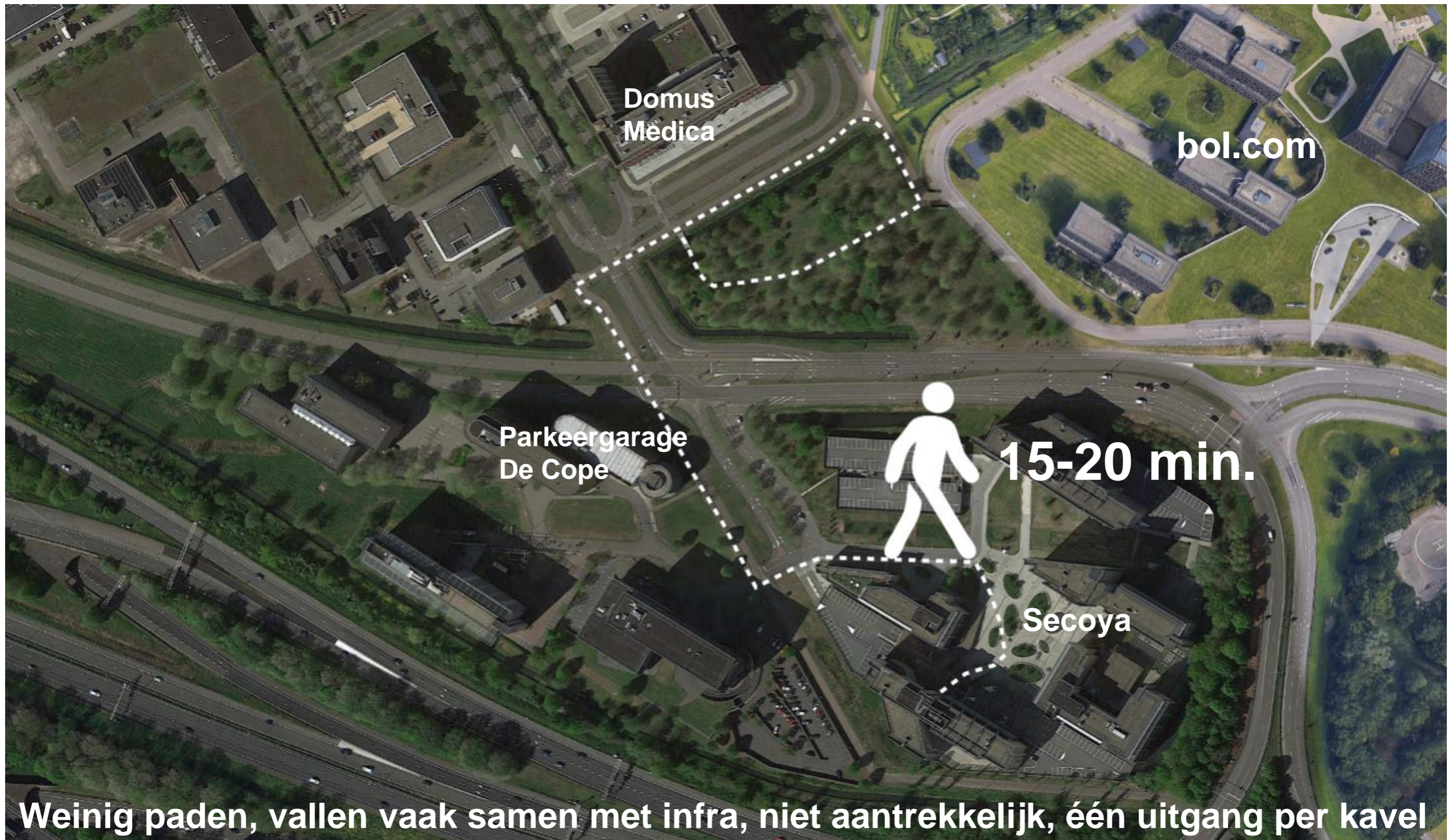
Te weinig mogelijkheden voor een ommetje & ontmoeting

“Drempel voor mensen om naar buiten te gaan”

Te weinig mogelijkheden voor een ommetje & ontmoeting

“Drempel voor mensen om naar buiten te gaan”

Te weinig mogelijkheden voor een (kort) ommetje

“Drempel voor mensen om naar buiten te gaan”

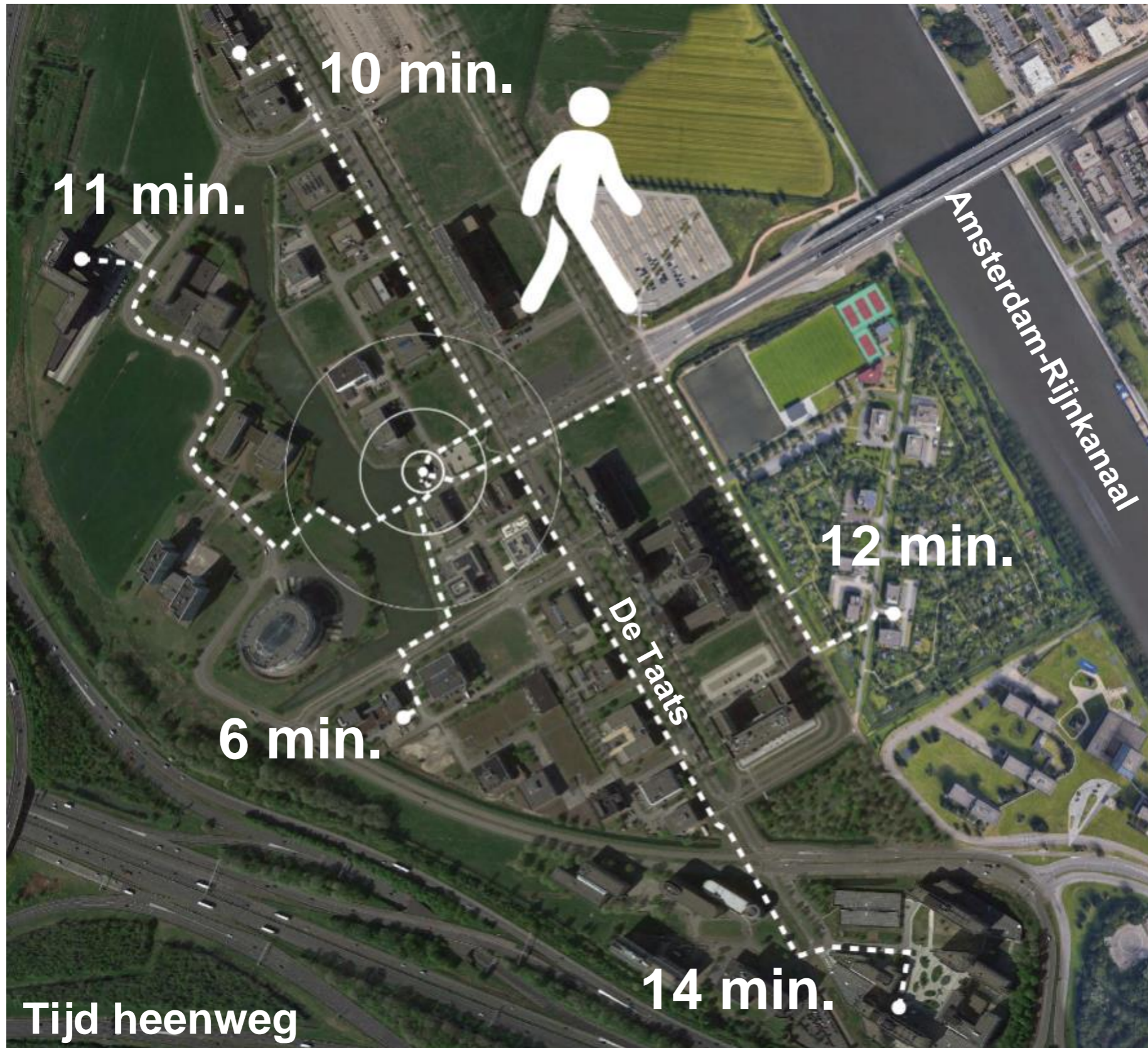
Weinig aantrekkelijke verblijfsplekken

“Er is geen doel of aanleiding voor een wandeling”

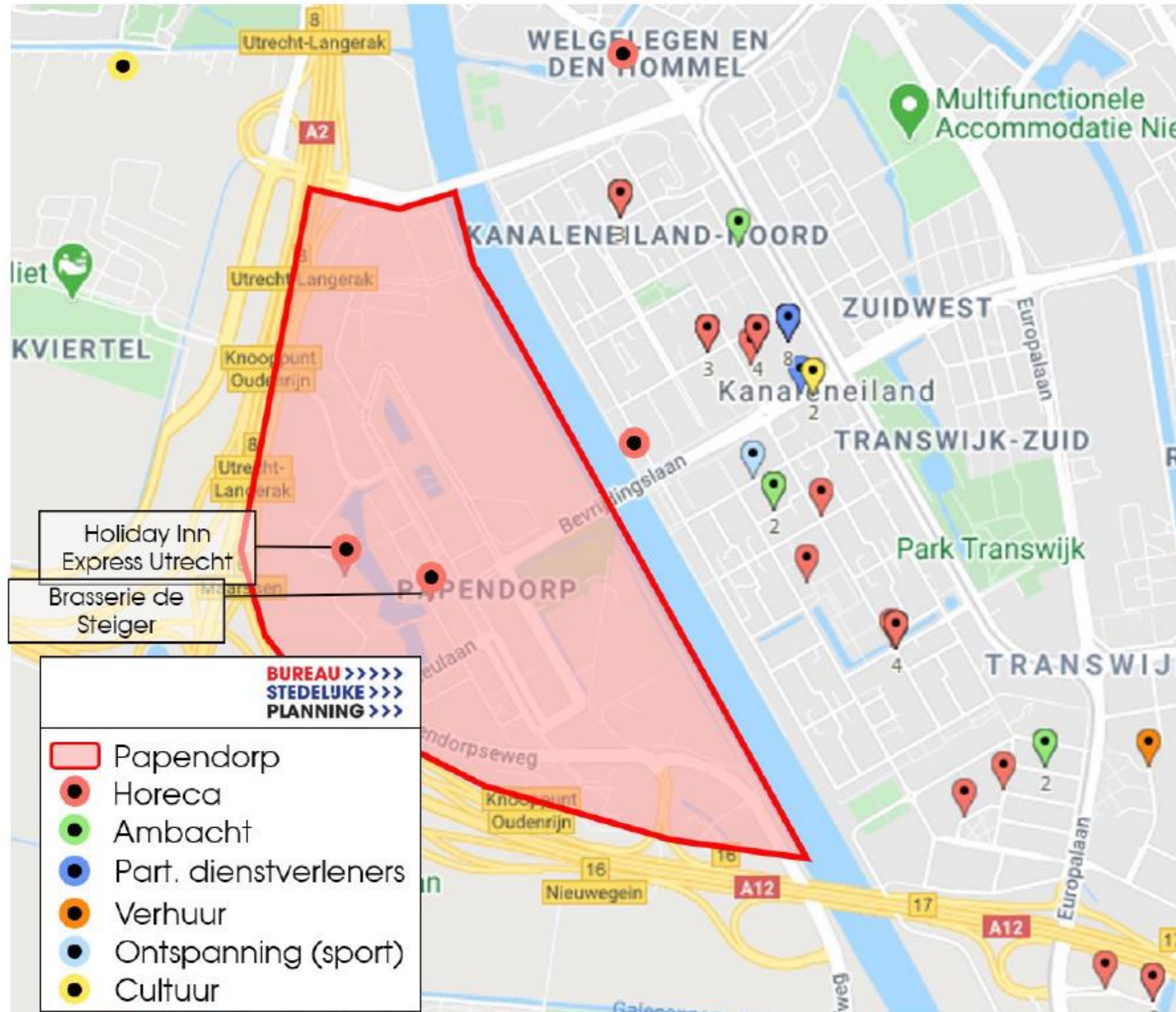
Nauwelijks mogelijkheden om informeel te ontmoeten

“Iedereen komt nu alleen om te werken” - “Beperkte mogelijkheden om te borrelen en informeel contact”

Verblijfsplekken en programma zijn te ver weg

“Drempel om iets te ondernemen” - “Na werktijd is iedereen meteen gevlogen”

FIGUUR 14 OVERIGE COMMERCIËLE VOORZIENINGEN IN EN RONDOM PAPENDORP⁷
Bron: Locatus 2020; Batchgeo; Bewerking: Bureau Stedelijke Planning

Business to business

Een belangrijke trend van community crossover

Openheid en leegte hebben een kosmische schaal

Geen prettige beleving door ontbreken van de menselijke schaal

Introduceren van een menselijke schaal

Door aanplanten van bomen en verdichting van gebouwen

2. QUICKSCAN

HOE ANTICIPEREN WE OP TOEKOMSTPLANNEN?

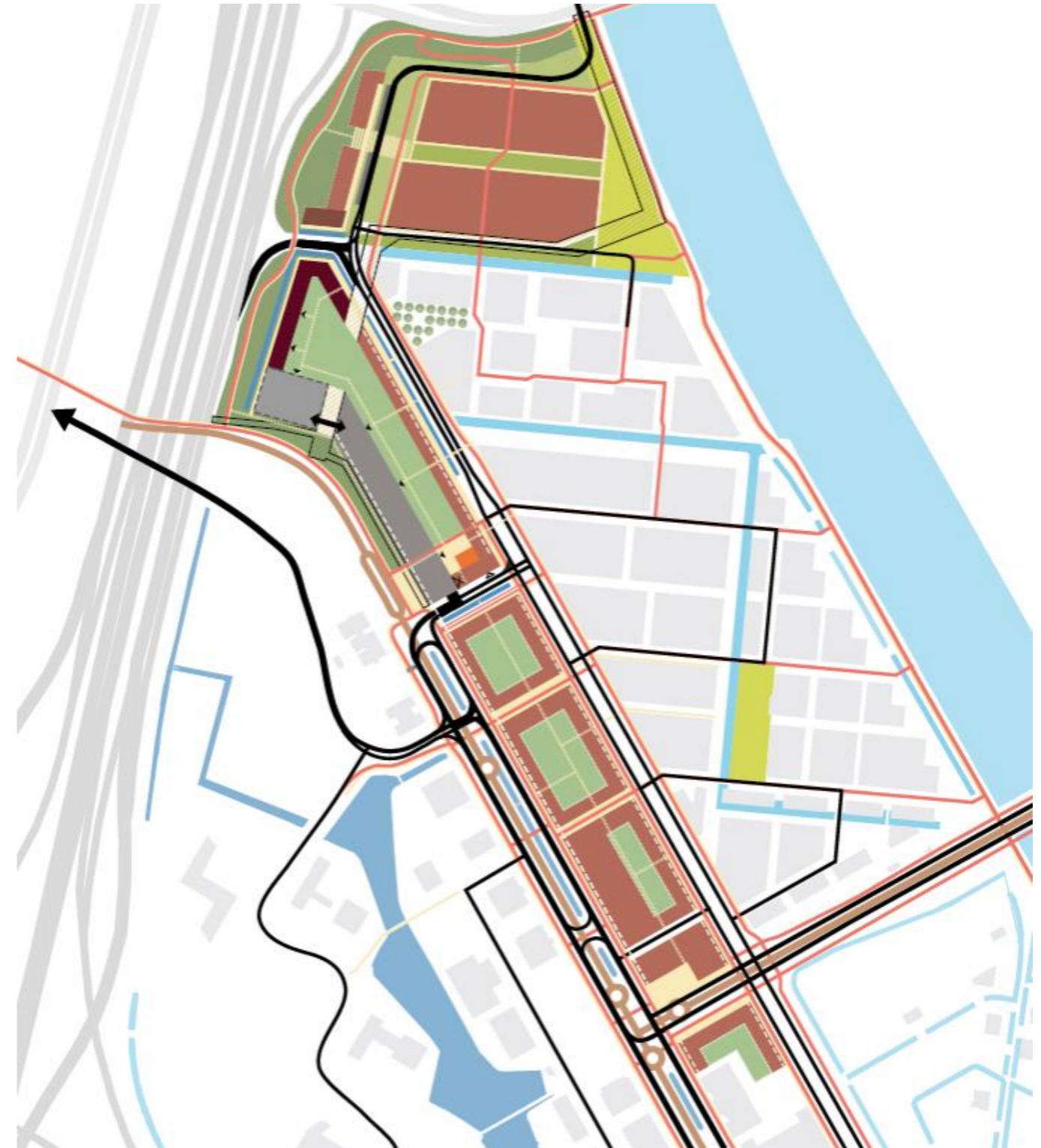
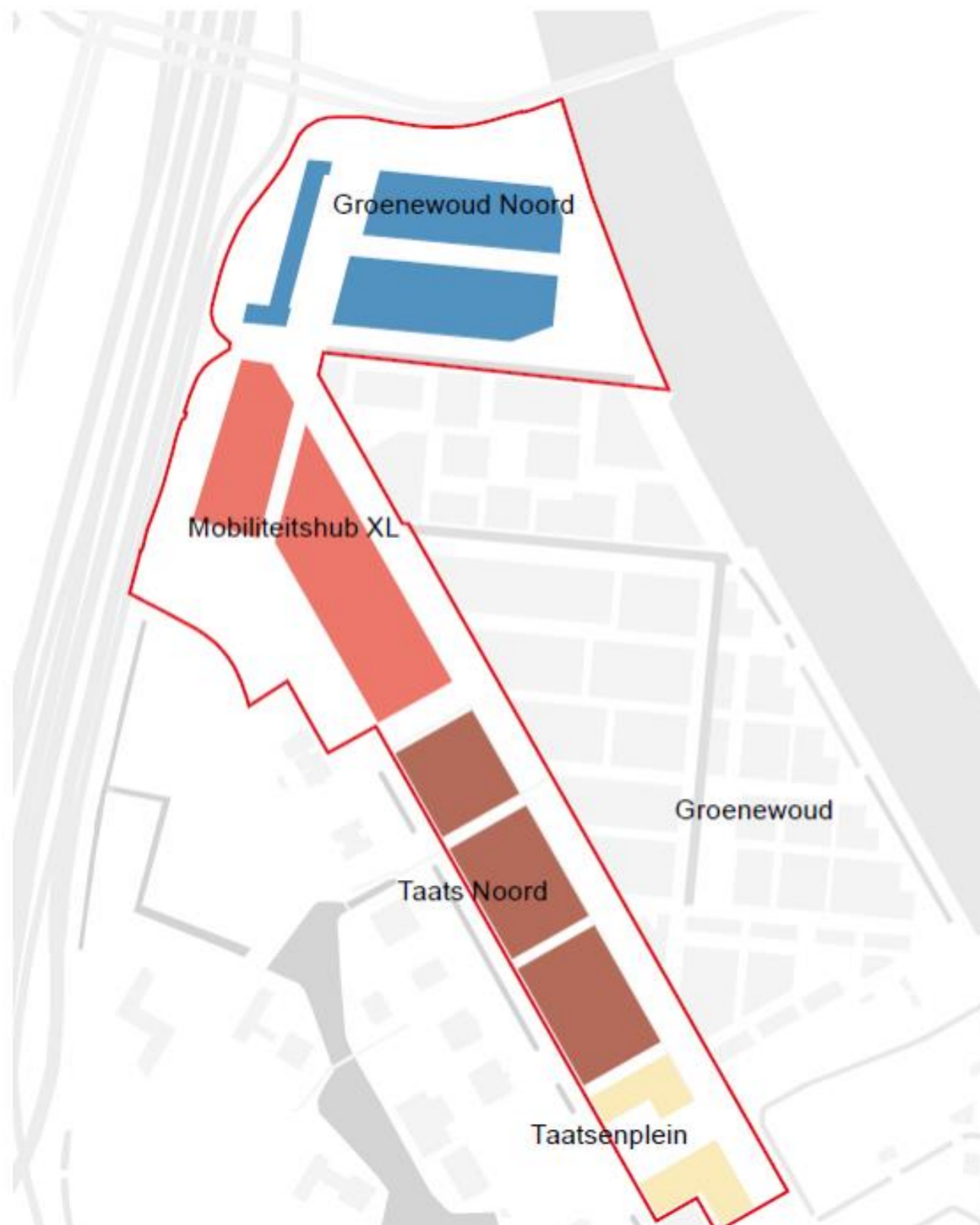
Toekomstplannen Groenewoud, onze buren

Masterplan (Urbis / Gemeente Utrecht)

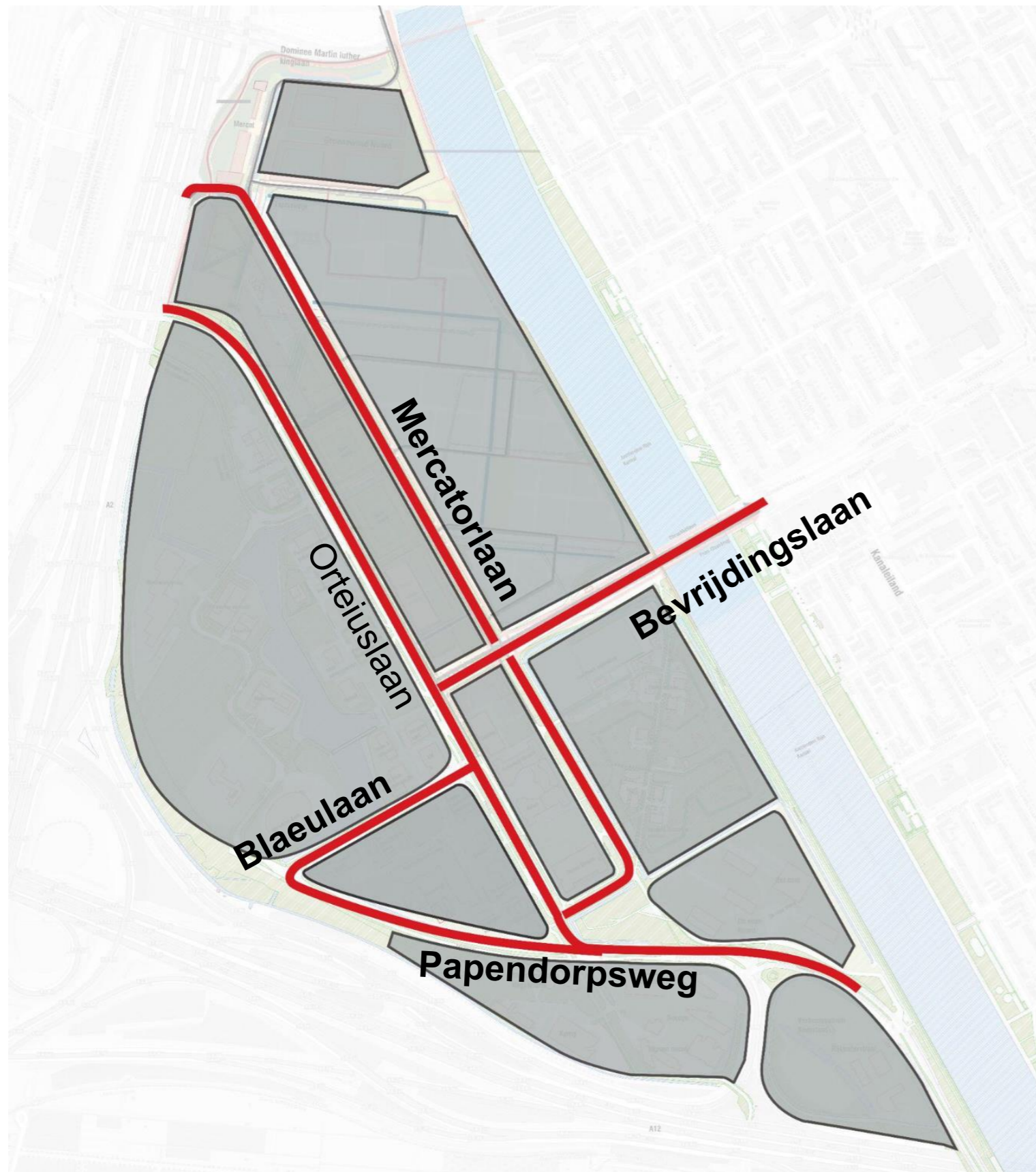
Papendorp Noord

Stedenbouwkundig Programma van Eisen (Wissing)

Hoe kunnen we de overstekbaarheid verbeteren? (Barrierewerking)

Toenemend verkeer en brede wegprofielen delen het gebied mogelijk op in eilanden

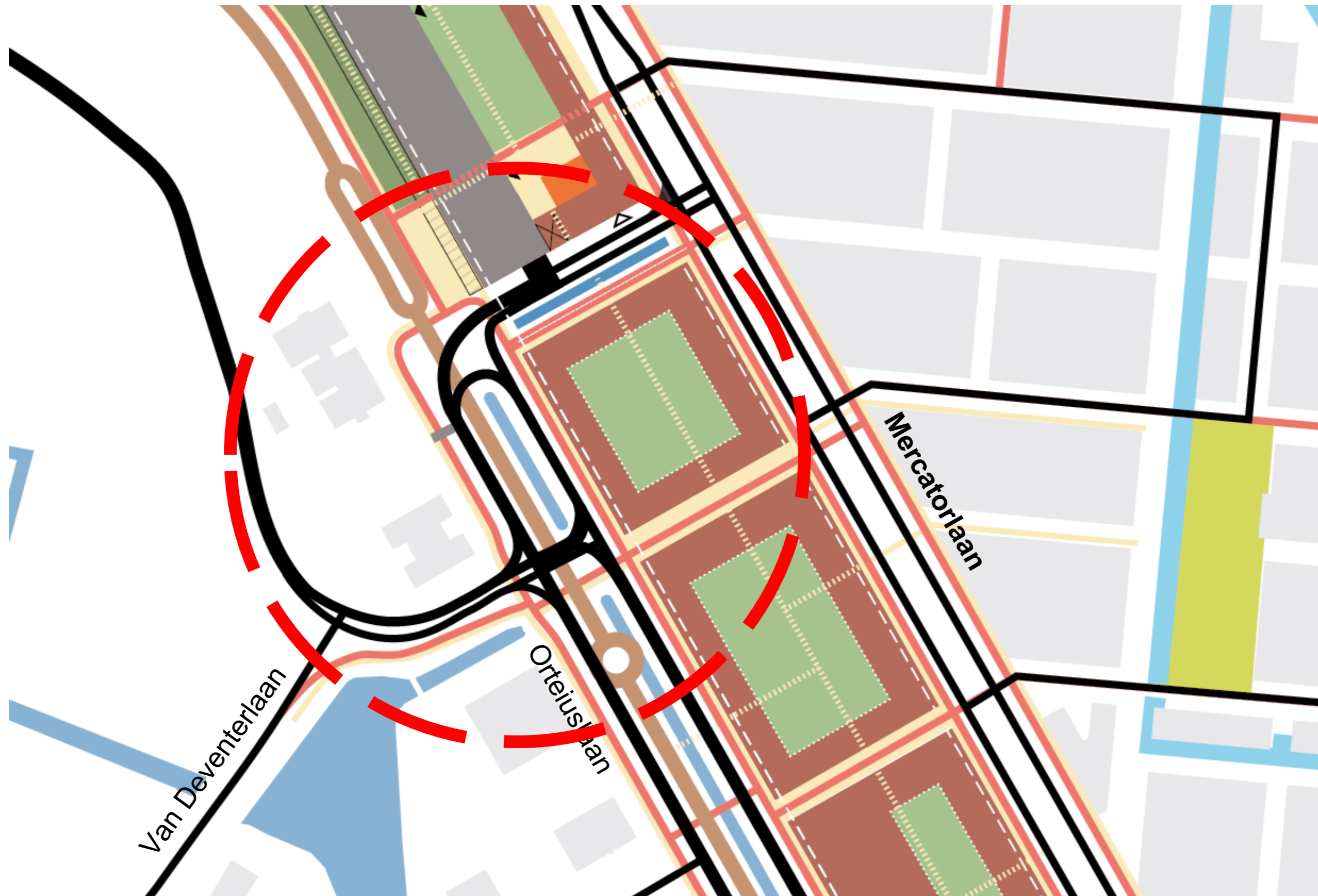
Orteliuslaan

Mercatorlaan

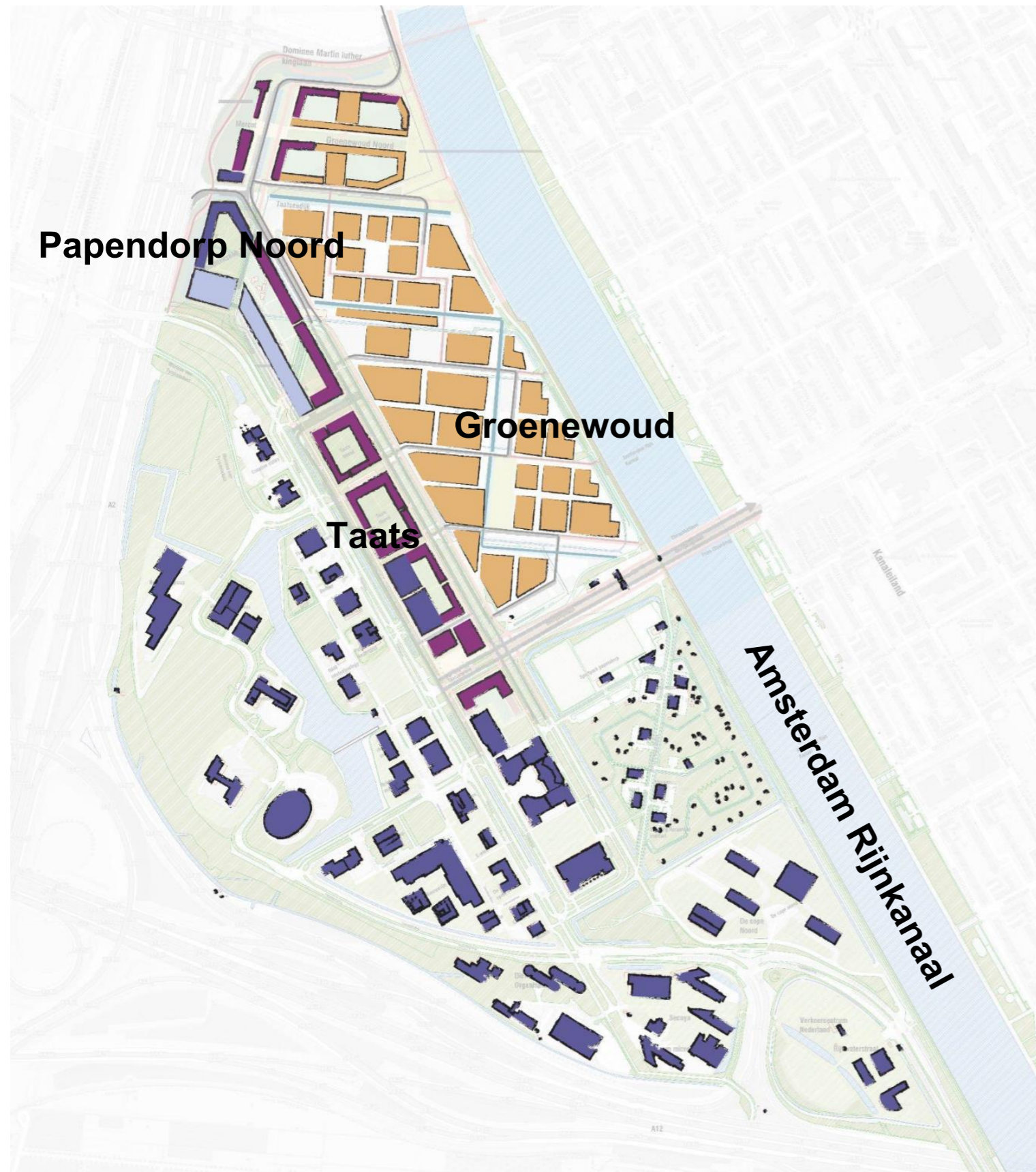
Toekomstige verkeersknoop domineert entree

Verkeersknooppunt wordt mogelijkwijs een obstakel en beïnvloed beleving van entree

Potentiële bedreiging functiescheiding

Beperkte activering van het gebied

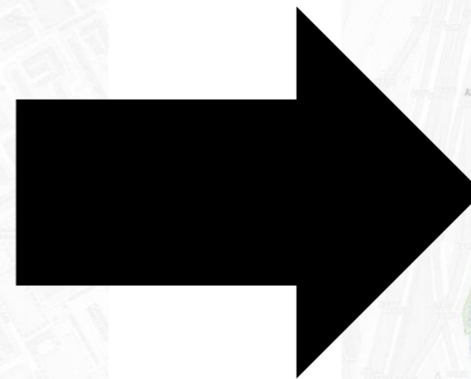
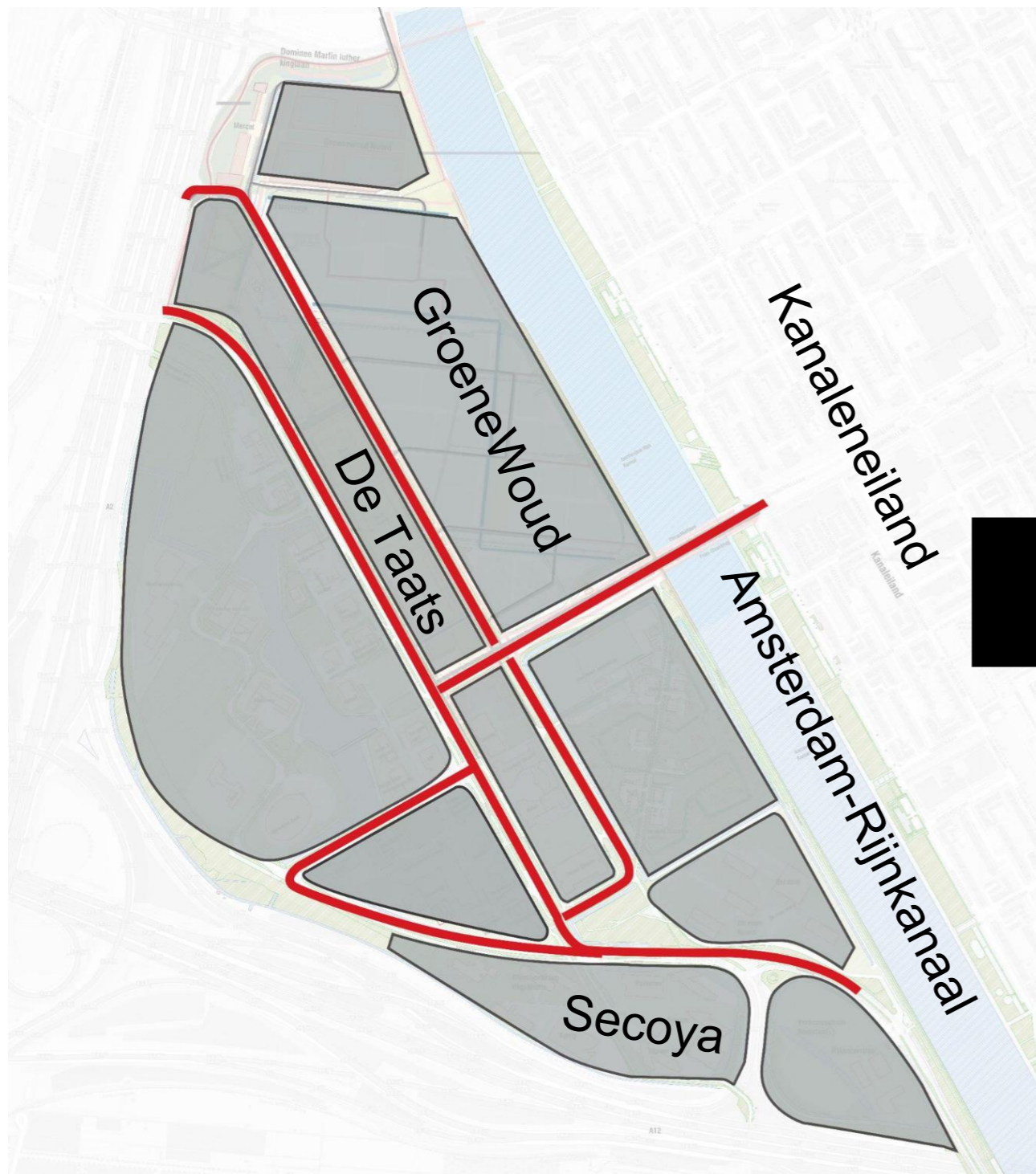

- Woningen
- Kantoren
- Gemengd programma
- Parkeerhub

Kans voor verbeterde connectiviteit tussen deelgebieden

Kansen voor opheffen van barrièrewerking

Verwachting afname kantoorbehoefte in toekomst

Mogelijkheden en kansen voor functieverandering of dubbelgebruik

WOENSDAG 2 SEPTEMBER 2020, 16:06

DEEL DT ARTIKEL

Thuiswerken is de toekomst: 'Ik denk niet dat we ooit nog met z'n allen op kantoor zitten'

Thuiswerken in de toekomst. (Rechten: Pixabay)

Het thuiswerken wordt de norm. Dat blijkt uit een rondvraag van RTV Drenthe langs grote bedrijven, gemeenten en de provincie. Veel bedrijven en instanties ervaren het thuiswerken als prettig en productief.

GESCHREVEN DOOR

Marjolien Laurel Marvin Hoo

Sinds de 'intelligente lockdown' in maart waren heel veel mensen genoodzaakt om in één keer vanuit huis te werken. Uit enquêtes onder de bedrijven blijkt dat de nieuwe thuiswerksituatie, ondanks de plotselinge verandering, als positief wordt ervaren. Zo ook bij TMM verzekeringen in Hoogeveen. 'Wij hebben 500 werknemers die thuis werken. 96 procent daarvan geeft aan dat ze graag twee of drie dagen thuis willen blijven werken in de toekomst', zegt directeur Arjan Bos. De transportverzekeraar zou verhuizen naar een nieuw te bouwen pand in Hoogeveen, maar heeft dat besluit met een half jaar uitgesteld. 'Nu blijkt dat het personeel het prettig vindt om ook enkele dagen vanuit huis te werken, moeten we de verhuizing opnieuw bekijken. Want hoeveel vierkante meters willen we dan nog gaan bebouwen?', vraagt Bos zich af.

Blijvertje

Onderzoek ministerie: ook toekomst voor thuiswerken na corona

14 juli 2021 06:01

Aangepast: 14 juli 2021 07:21

Beeld © ANP

(Archieffoto)

Grote bedrijven willen ook na de coronacrisis blijven inzetten op thuiswerken. Dat blijkt uit onderzoek in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. "Thuiswerken is een blijvertje", luidt de conclusie.

Leegstand kantoren ondanks corona op laagste punt in bijna twintig jaar

01 januari 2021 15:59

Laatste update: 03 januari 2021 20:40

58 NUJij-reacties

De COVID-19-pandemie is afgelopen jaar nauwelijks van invloed geweest op de leegstand van kantoren. Eind 2020 stond 8,2 procent van de kantoren leeg. Het is voor het eerst sinds 2002 dat er zo weinig panden niet worden gebruikt, meldt vastgoedadviseur Cushman & Wakefield vrijdag.

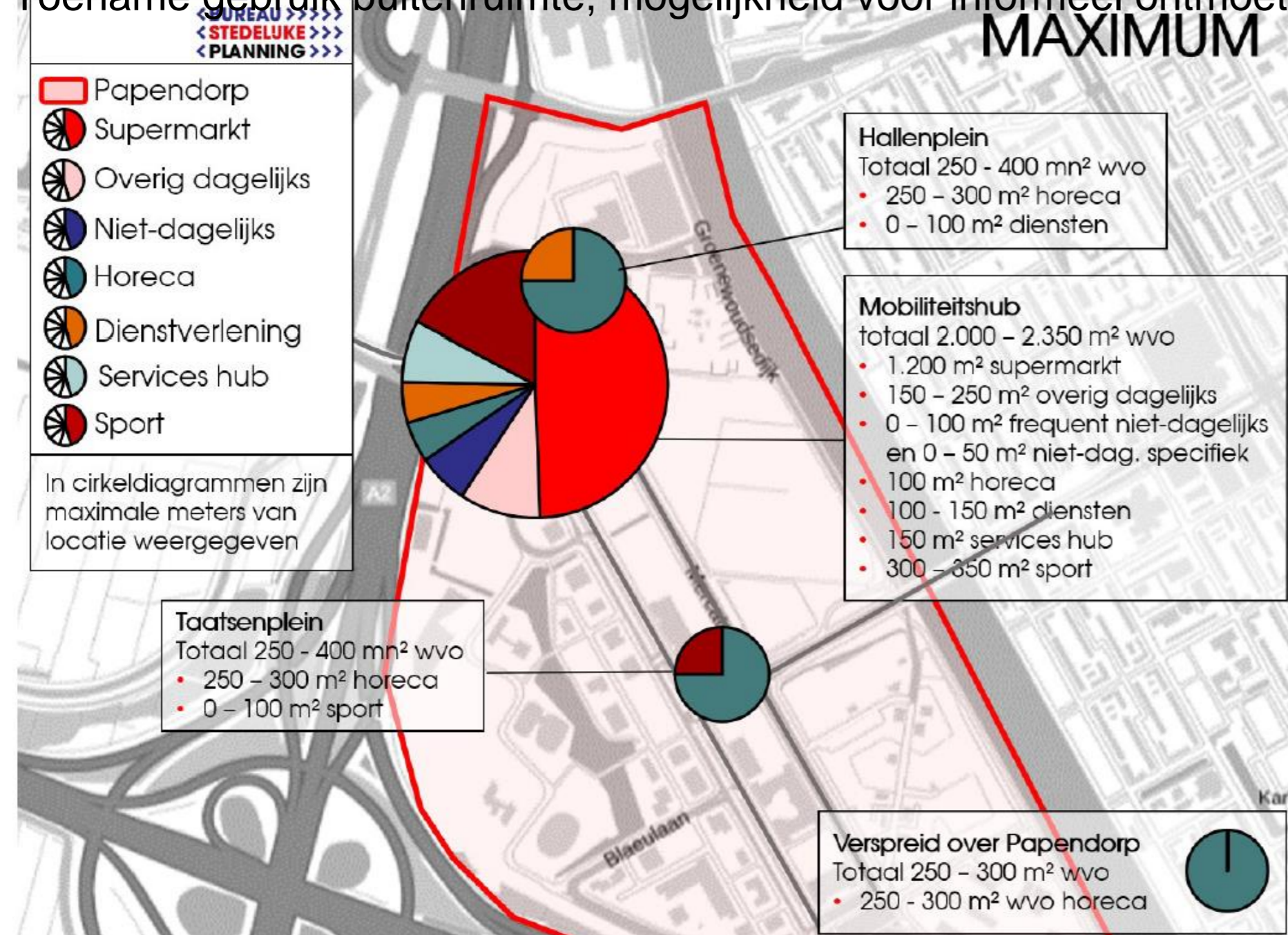
De leegstand is opmerkelijk, omdat er afgelopen jaar maar liefst 34 procent minder kantoorruimte in gebruik is genomen dan in 2019. Desondanks is de leegstand gedaald. Dit komt volgens Cushman & Wakefield doordat er weinig geschikte kantoorpanden zijn en er dus ook weinig nieuwe of leegstaande kantoren in gebruik genomen kunnen worden.

In totaal hebben bedrijven vorig jaar 952.000 vierkante meter kantoorruimte in gebruik genomen. Het was voor het eerste deze eeuw dat dat aantal onder het miljoen bleef. Zelfs in de financiële crisis in de jaren 2008 en 2009 werden meer kantoren in gebruik genomen. Toch ging dit gepaard met een toenemende leegstand, die opliep naar 14 procent.

De vastgoedadviseur verklaart dit doordat tijdens de financiële crisis het vertrouwen vrij snel verdween, terwijl in de huidige situatie veel bedrijven overtuigd zijn dat als de COVID-19-pandemie onder controle is, de economie snel

Diversiteit & programmering Taatsenplein en Mobiliteitshub biedt kansen voor Papendorp

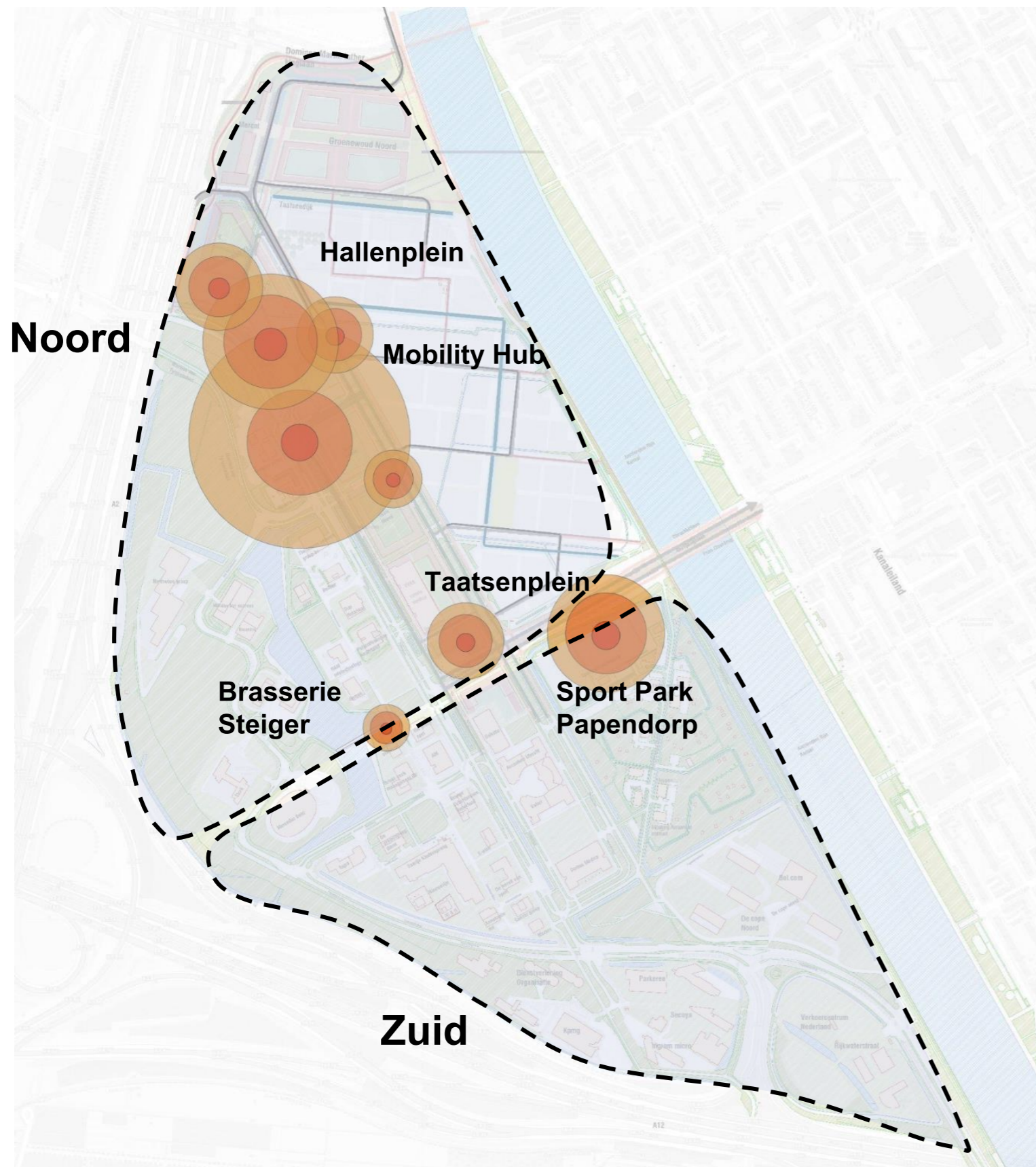
Teename gebruik buitenruimte, mogelijkheid voor informeel ontmoeten, reden voor een ommetje

Meer kritische massa voor rendabiliteit

Moet er een verschil ontstaan tussen noord & zuid?

Mogelijke negatieve impact van focus programmering in het noordelijk deel voor de zuidelijke kavels

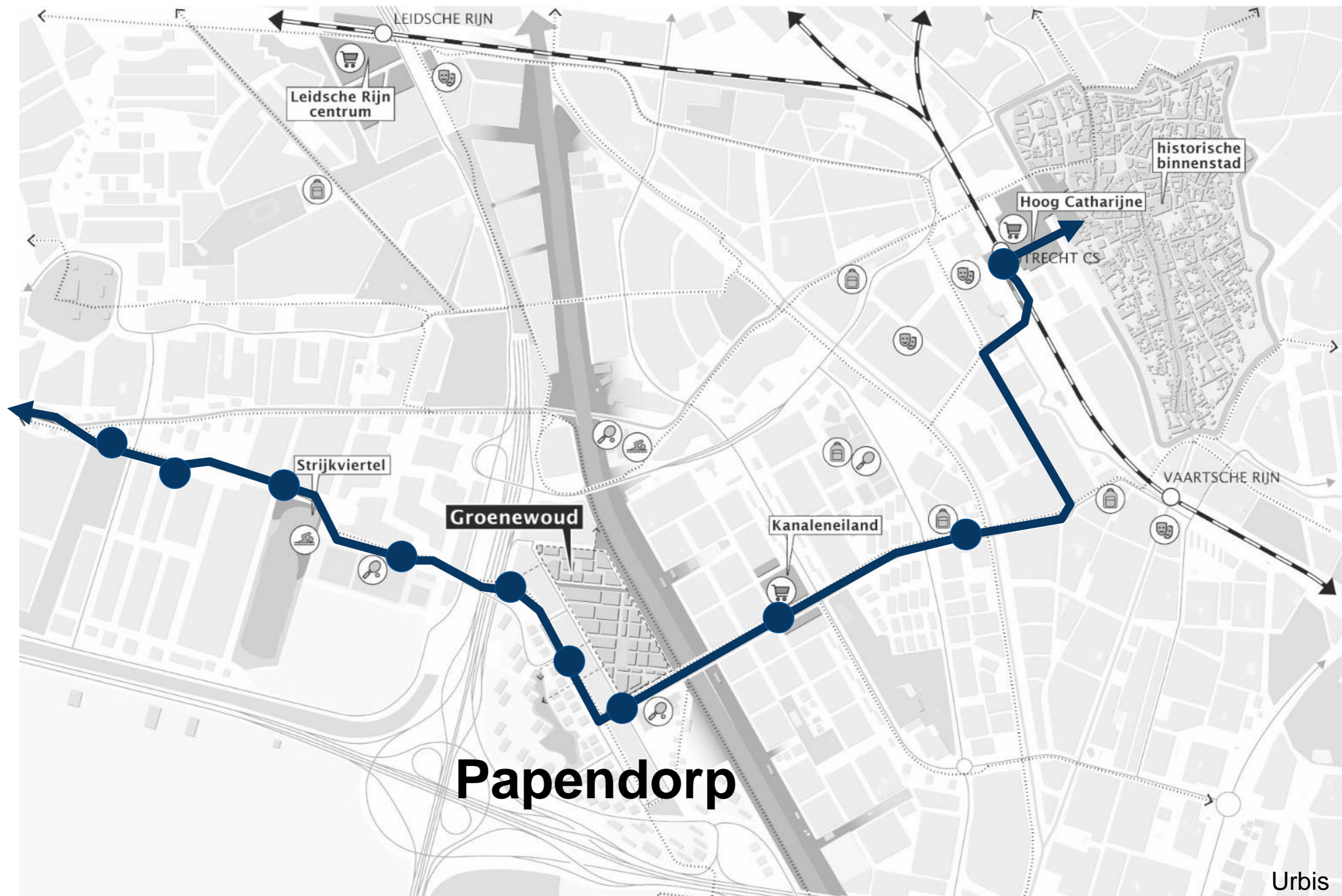

Nieuw toe te voegen programma de Taats

- 2000 parkeerplaatsen voor de HUB (1000 parkeerplaatsen in reservering fase 2 HUB)
- circa 1.500 m2 BVO reguliere supermarkt
- 300 m2 BVO overig dagelijks
- 125 m2 BVO niet dagelijks frequent
- 700 m2 BVO horeca (geen hotel)
- 300 m2 BVO diensten
- 350 m2 BVO sport
- 320 woningen
- 37.000 m2 BVO kantoren in de tweede fase

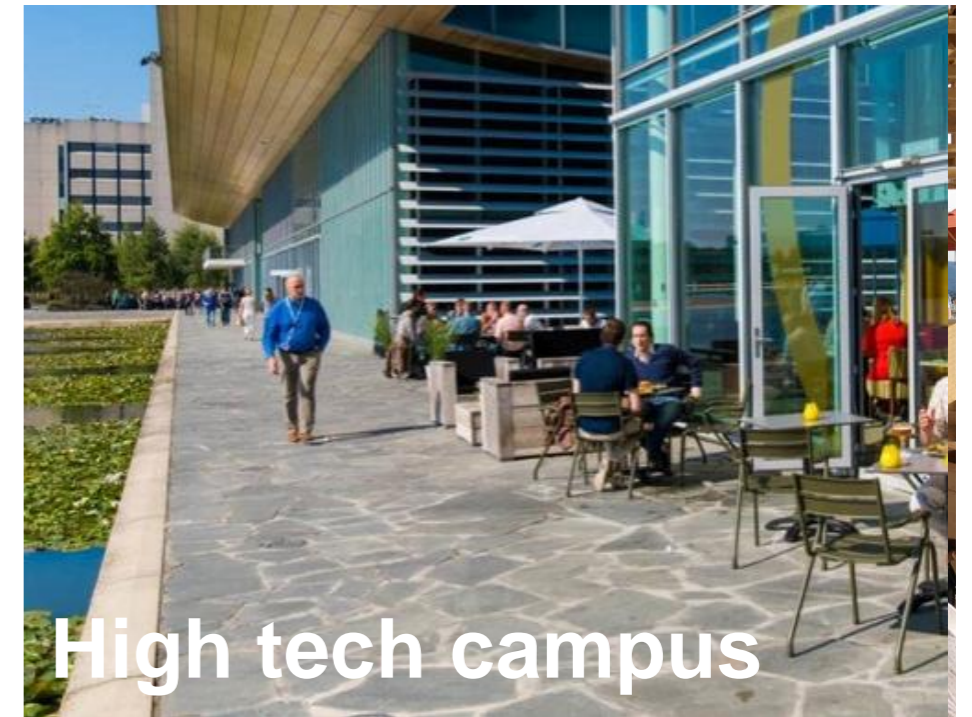
Tramverbinding vanuit CS, groot voordeel voor Papendorp

Tevens snelle verplaatsing over Papendorp, richting Leidsche Rijn en Kanaleneiland

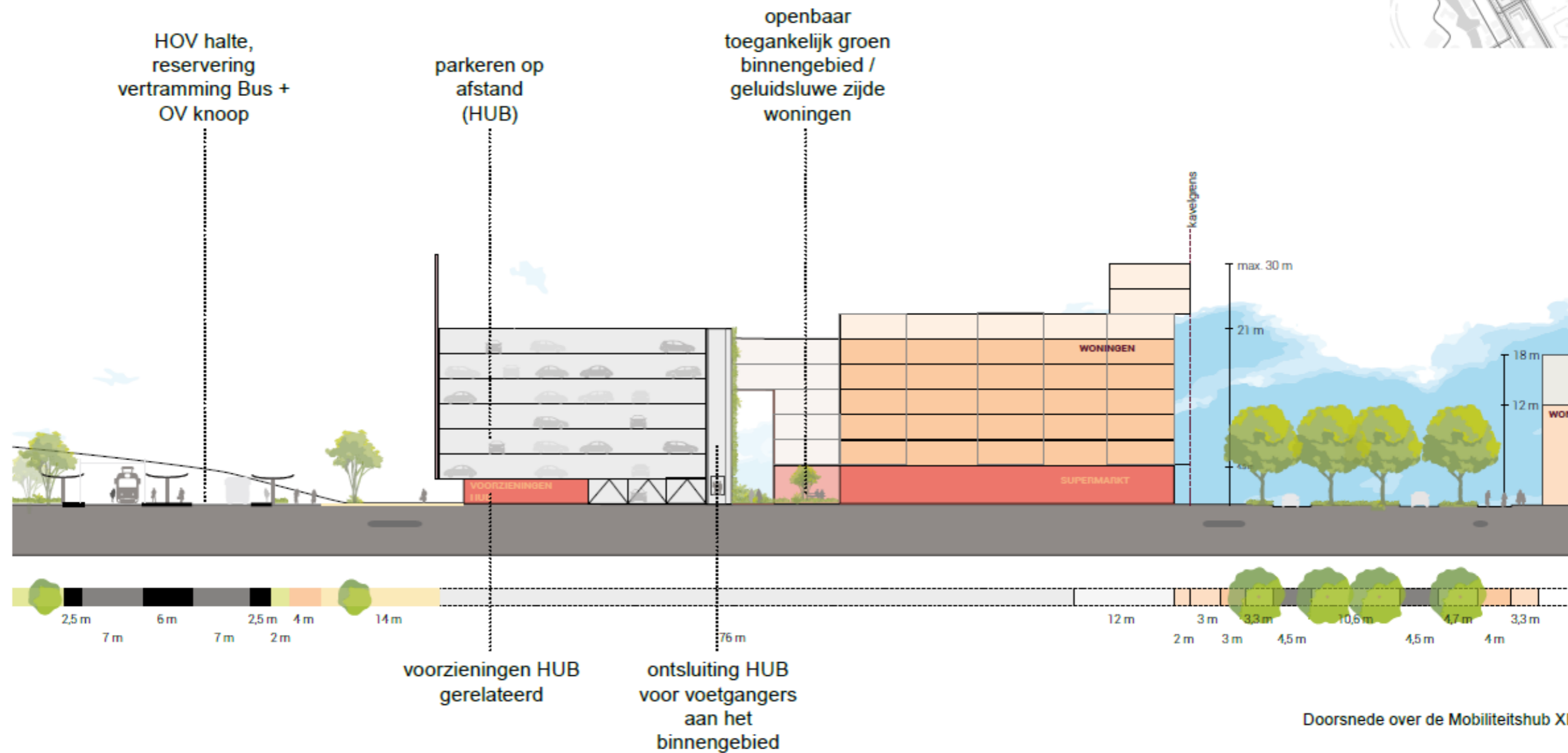
Hoe kan levendigheid bijdragen als extra vestigingsvoorwaarde?

Meer levendigheid door versterkte verbindingen, ook gedurende avonden en weekenden

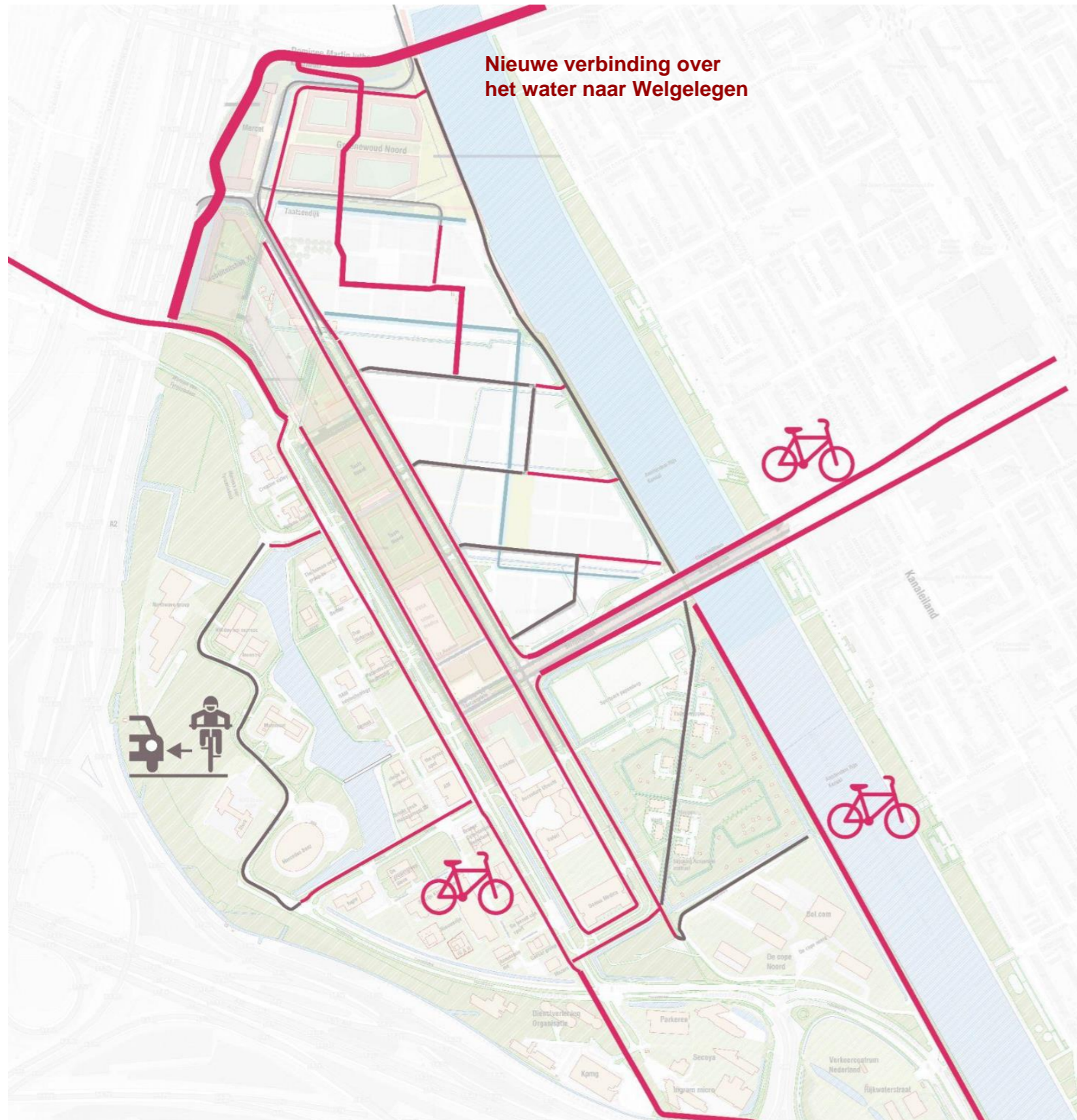

Nieuwe woonwijk Groenewoud zou potentieel de rendabiliteit van de parkeergarage kunnen verbeteren

Wonen en werken maken op verschillende momenten gebruik van dezelfde parkeervoorzieningen

Groenewoud zal zeker bijdragen aan verbeterde fietsbereikbaarheid in het noordelijk deel

- **Fietspad**
- **Gemengd fiets en autoweg**

3. VERKENNEN POTENTIEEL

DOOR MIDDEL VAN SCENARIO'S

Overzicht scenario's

Scenario 1

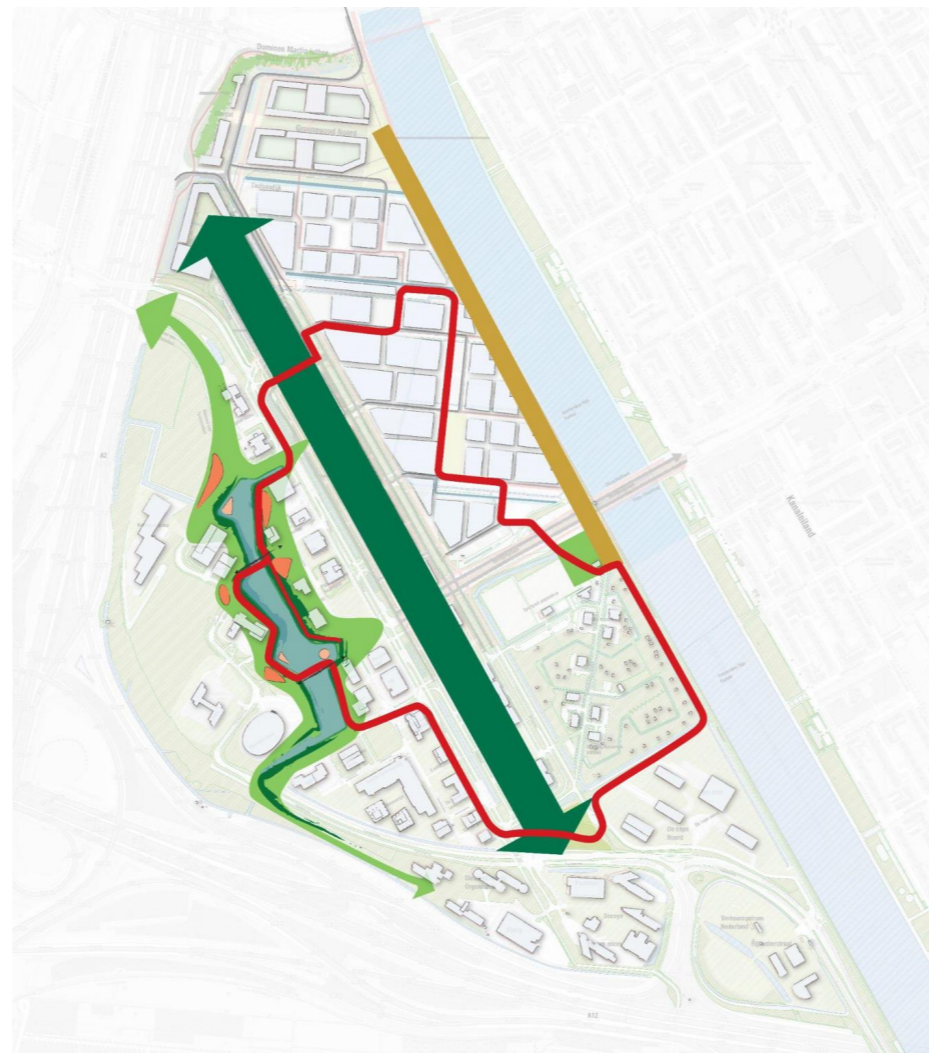
17 Hotspots activeren de buitenruimte

- Ieder deelgebied krijgt een eigen 'hotspot' met bijzonder programma;
- Introductie van verblijfsplekken;
- Divers programma zorgt voor aantrekkingskracht;
- Ieder deelgebied een ommetje;
- Introductie van uitwisseling.

Scenario 2

Papendorp met 4 WorldClass openbare ruimten

- Toevoeging van programma zorgt dat Papendorp een bestemming wordt;
- De vijverpartij wordt HET centrum van Papendorp;
- Centrale As (Taats), een Circuit en een centraal Waterfront als onderdeel;
- Buitenruimte wordt aantrekkelijker.

Scenario 3

Papendorp als gemengde wijk

- Barrièrewerking centrale ontsluiting terugbrengen om eenheid te creëren met de Taats en Groenewoud;
- Functiemenging door verdichting;
- Functiemenging door stimuleren tijdelijk gebruik;
- Nauwkeurig aanwijzen waar verdichten.

Scenario 1

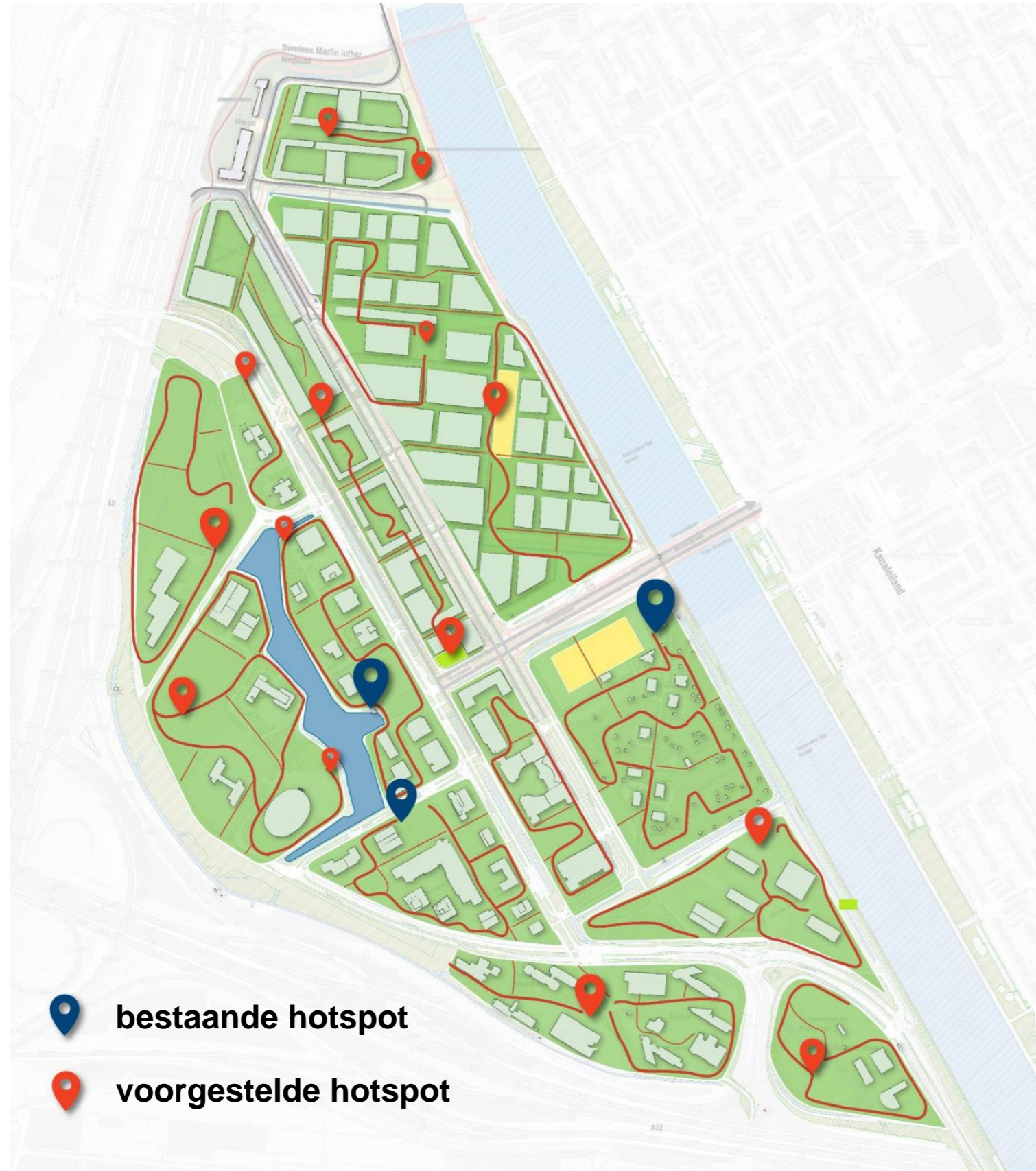
Papendorp's unieke groene ruimte gebruiken voor het realiseren van ontmoetingsplekken/incubators: 17 locaties voor hotspots denkbaar

- Ieder deelgebied krijgt een eigen 'hotspot' met **bijzonder programma**;
- Introductie van verschillende **verblijfsplekken**;
- Divers programma zorgt voor **aantrekkingskracht**;
- Ieder deelgebied een **ommetje**;
- Introductie van **uitwisseling en ontmoeting**..

Scenario 1

Toevoegen van aantrekkelijke circuits

- Introductie van **10-minuten wandeling**, de zogenaamde 'rondjes', waarbij er een divers programma is, **gerelateerd aan de 'hotspots'**;
- Iedere 10-minuten wandeling heeft een andere hotspot, waardoor er **uitwisseling** ontstaat en een 'knooppuntennetwerk'

Huidige Hotspots

Hotspots die activeren: twee bestaande, gevestigde horeca gelegenheden die meerwaarde geven

Brasserie de Steiger

Brasserie de Steiger

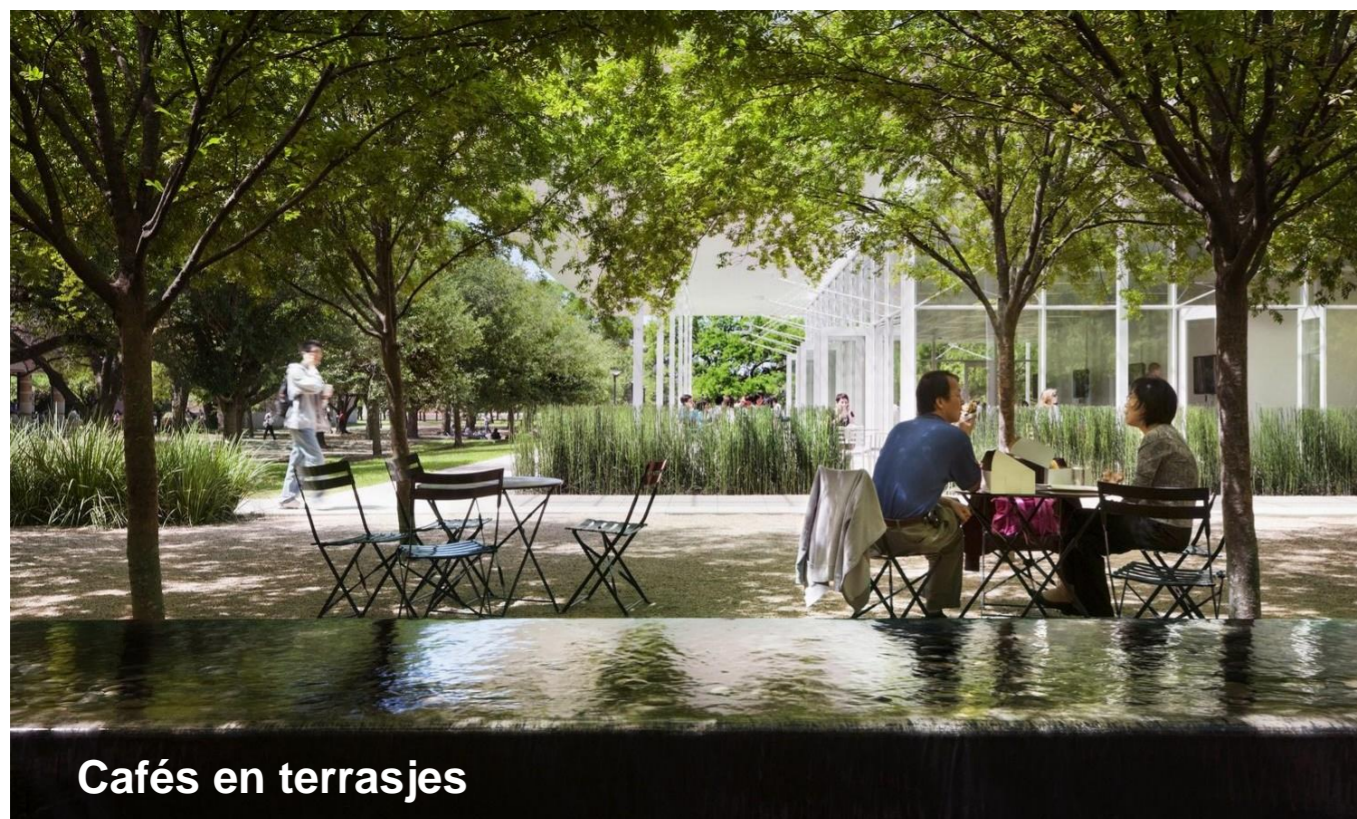
De Huismeesters

De Huismeesters

Gezonde werkplekken hebben ruimte voor ontmoeting & Crossover

Diverse invullingen, dynamische plekken, rustige plekken, groene plekken en programma

Aantrekkelijk programmeren van plekken

Elementen die in ieder gebied een activiteit faciliteren voor verschillende gebruikersgroepen

Paviljoens met evenementen

Muziekevenementen

Kunst gecombineerd met groen

Horeca en evenementen

Circuits en bewegen

Ieder deelgebied een ommetje

Toename ommetjes door deels openstellen van kavels

Quick win, snel uit te voeren: gemaaide graspaden

Langere termijn: aanvullend padensysteem

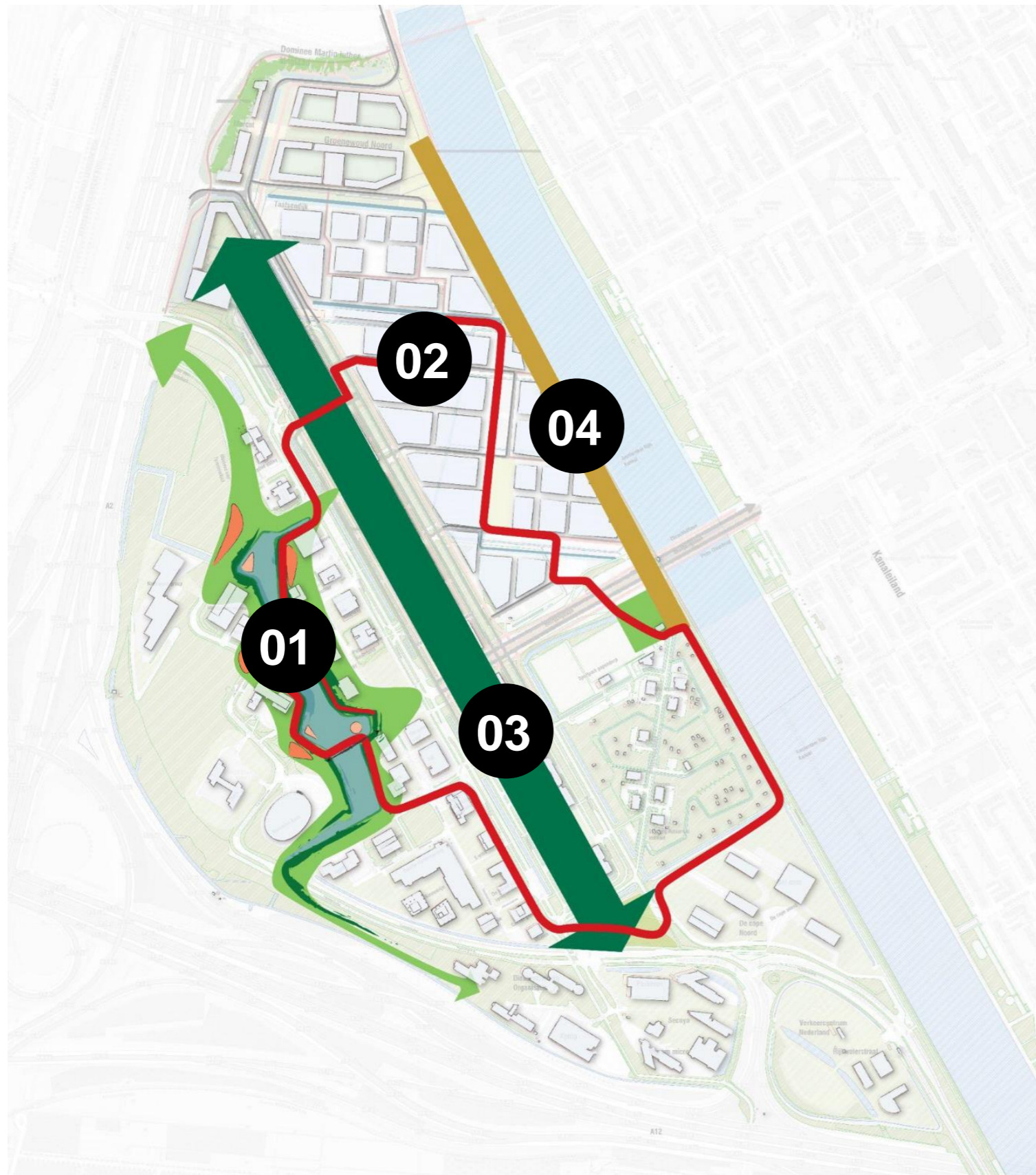

Oversteekplek fiets- en voetgangers

Scenario 2

Vier Worldclass Openbare Ruimten realiseren

1. Centrale vijver als Hotspot
2. Het verbindende Circuit
3. De Taats als Ruggengraat
4. Een beleefbaar Waterfront

1. Centrale vijver als hotspot

Een centrale en hoogwaardige bestemming voor verscheidene gebruikersgroepen

Zitgelegenheid naast de vijver

Activiteiten gedurende het jaar

1. Programmeren van het water

Activiteiten die het water toegankelijk maken en beleefbaar maken

Bioscoop op het water

Strand en water activiteiten

Lunchpauzes aan het water in combinatie met wandelen

Een zwempaviljoen zorgt voor aantrekkingskracht

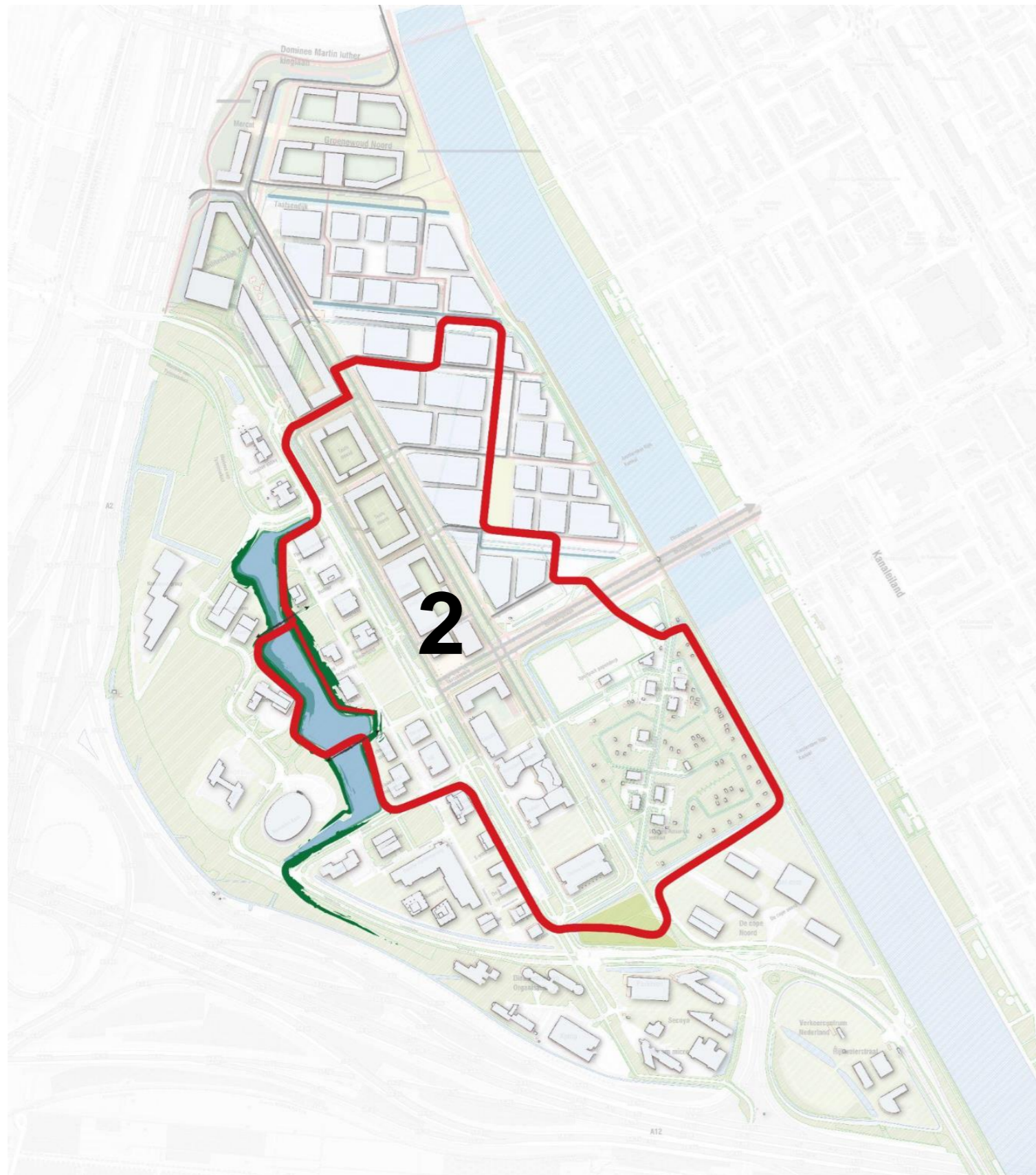
1. Route rondom de vijver

Het aantrekkelijk en toegankelijk maken van de vijver door een samenhangende route

2. Het verbindende Circuit

Een hoogwaardige route verbindt Papendorp

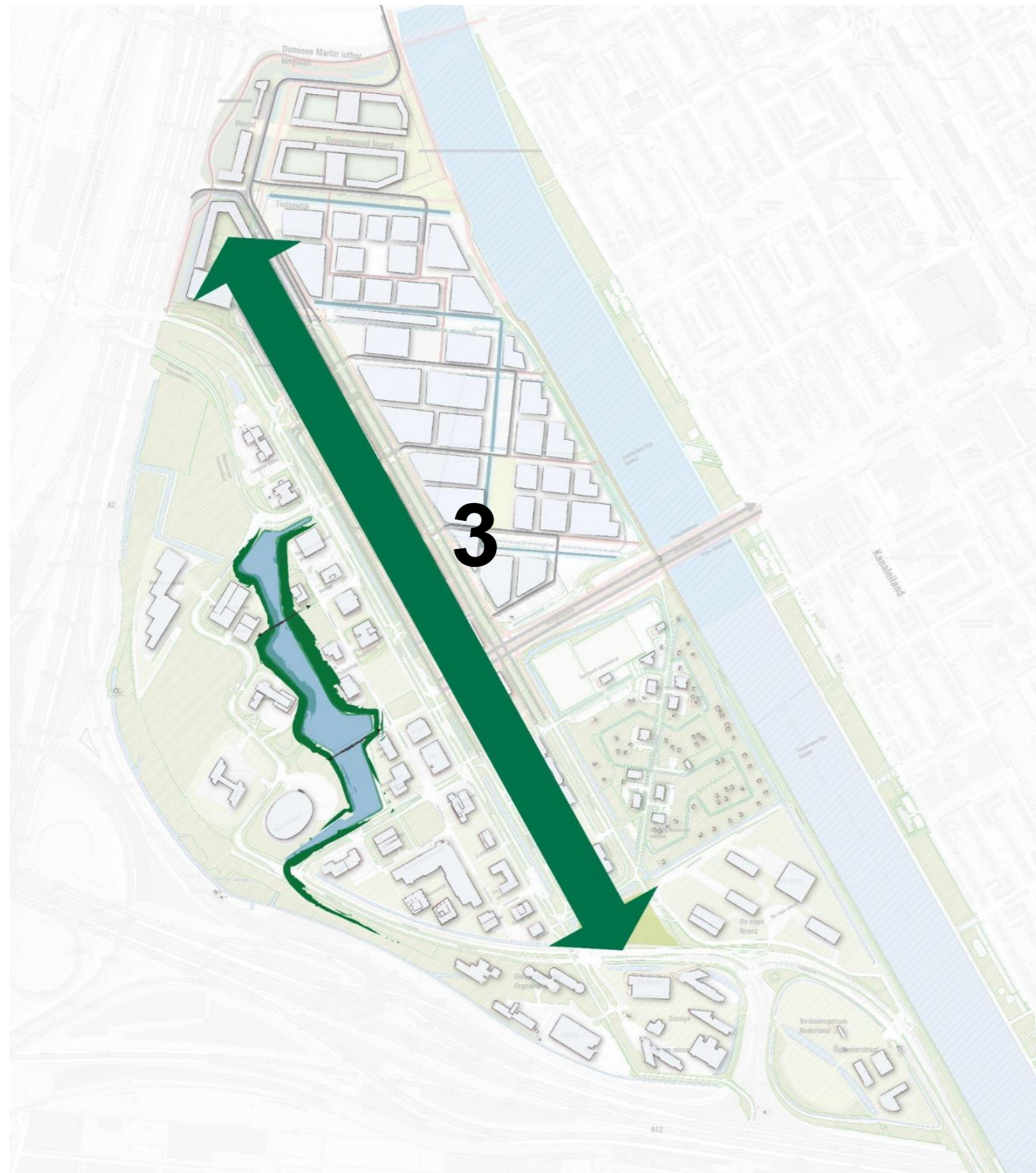

Een route voor divers gebruik

3. De Taats als Ruggengraat met actieve plint

Een hoogwaardige openbare ruimte

4. Een beleefbaar Waterfront

Activeren van het Amsterdam-Rijnkanaal

Activeren van het waterfront

Scenario 3

Papendorp transformeert zich tot meer gemengd milieu

- **Barrièrewerking** centrale ontsluiting terugbrengen om eenheid te creëren met de Taats en Groenewoud;
- Functiemenging door **verdichting**;
- Functiemenging door **stimuleren tijdelijk gebruik**;
- Werken met een **toolbox** aan inrichtingsmaatregelen;
- **Nauwkeurig** aanwijzen waar we gaan verdichten.

Verdichten en programma mengen

Na verdichting van programmering, eventueel nog extra **verdichten door bij te bouwen**;

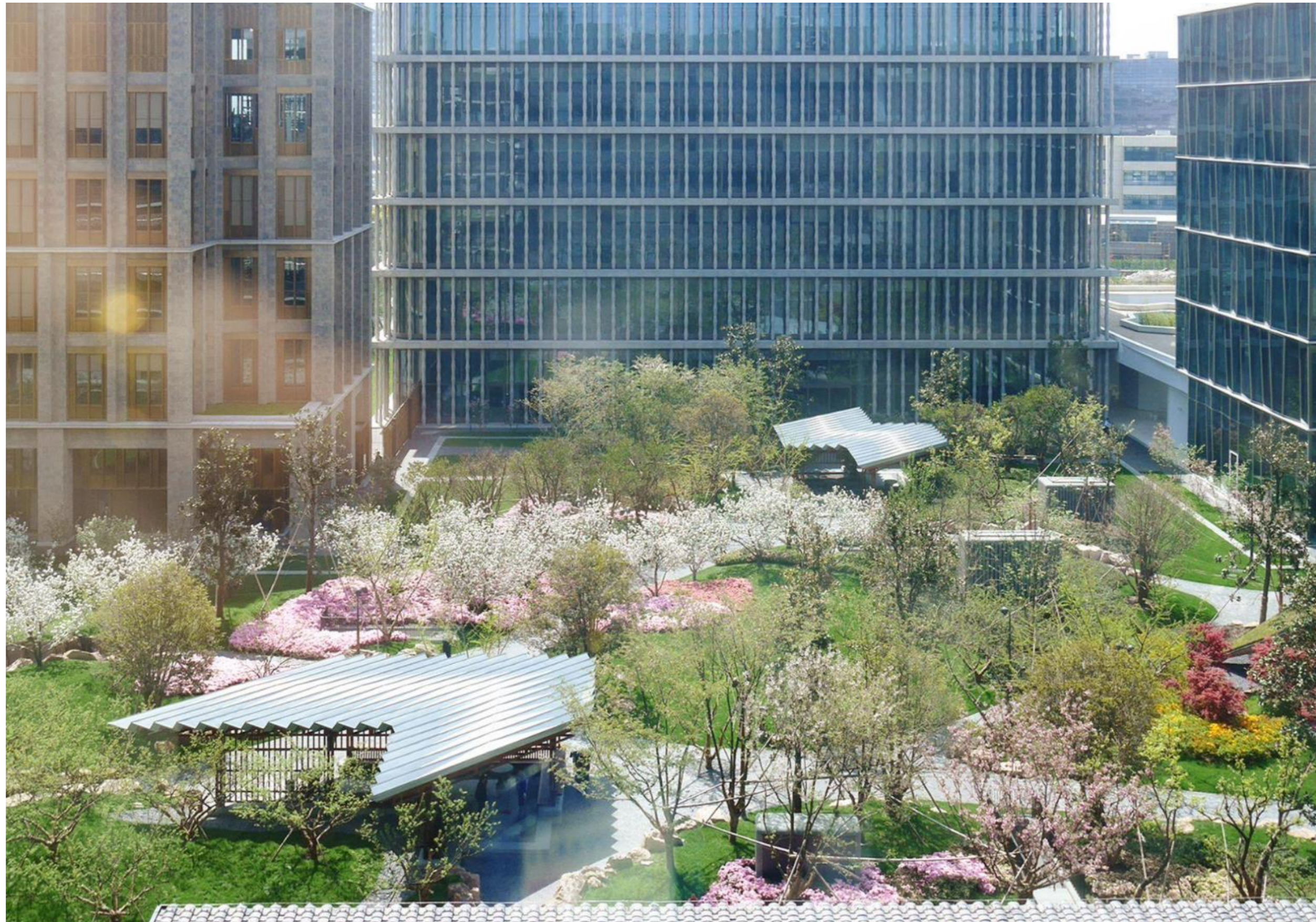
1. *Invullen en mengen van functies*
2. *Openbaar landschap verbinding door wijken*
3. *Tijdelijke Sport en activiteit*

Invullen en mengen van functies

Het combineren van wonen, werken en programma zorgt voor levendigheid en sfeer

Sterke vergroening van Papendorp

Openbare verbinding

De openbare ruimte fungeert als verbinding en creëert eenheid

Een centrale plek om af te spreken

Plezierige straten om doorheen te lopen

Een groene aankleding van het terrein

Introductie van activiteit binnen het groen

Sport en activiteiten

(Tijdelijke) faciliteiten activeren het gebied

Pop-up volleybalveld

Tijdelijke tennisbaan

Tijdelijke evenementen zorgt voor een divers publiek

Een tijdelijke functie kan in de toekomst makkelijk veranderen

Hoe verder?, open discussie

Stap 1: voorkeursscenario

Stap 2: update van het bestaande Masterplan

Stap 3: uitgebreide toolbox voor de percelen

Stap 4: implementatie

Overzicht scenario's

Scenario 1

17 Hotspots activeren de buitenruimte

Scenario 2

Papendorp met 4 WorldClass openbare ruimten

Scenario 3

Papendorp als gemengde wijk

